

KALLELSE/UNDERRÄTTELSE

Upprättad
2024-04-25

Kungälv

Valnämnd

Sammanträde måndagen den 6 maj 2024 kl. 16:30
Kungsbackarummet, Storgatan 37

	Ärende	Beteckning	Förslag
	Val av justerare		Violet Dunér (V) Reserv: Leif Gullvert (KB)
1.	Genomgång av rutiner inför valnämndens preliminära rösträkning	VN-2024-00029	Förslag till beslut Valnämnden noterar informationen till protokollet.
2.	Valnämndens apriluppföljning och prognos	VN-2024-00033	Förslag till beslut Valnämnden godkänner uppföljning och prognos på en positiv prognosavvikelse på 200 000 tkr per den 30 april 2024.
3.	Riktlinjer för utläggning av valsedlar vid Europaparlamentvalet 2024	VN-2023-00023	Förslag till beslut Valsedlarna ska placeras längst till vänster, uppifrån och ned i valsedelstället i följande bokstavsordning; Arbetarepartiet Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna (tidigare Folkpartiet), Miljöpartiet de gröna, Moderaterna, Piratpartiet, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet, Värdigt Liv och blanka valsedlar. Eventuella övriga partiers valsedlar placeras i bokstavsordning i raden längst till höger i valsedelställen. Valnämndens tidigare beslut 2024-01-17 § 6 i den del som rör ordningen i valsedelstället upphör samtidigt att gälla.

	Ärende	Beteckning	Förslag
4.	Tjänstgörande personer vid valnämndens kansli - Europaparlamentvalet 2024	VN-2024-00027	Förslag till beslut Valnämnden beslutar att Agnes Hallberg, Amanda Toresson, Andrea Egerlundh, Anton Gille, Anette Lindblom, Anna Rehnberg, Emma Hellström, Eva Böhnke, Eva Holmberg, Joel Ledsgård, Johan Arvidsson, John Karlsson, Karin Malmsten, Kristian Egstedt, Kristina Gudmundson, Linnea Princis, Love Nurmi, Patrik Johansson, Simon Nissen, Sofia Jonsson och Zhale Rashid får i uppdrag att, jämte ordförande och vice ordförande, utgöra valnämndens kansli vid Europaparlamentvalet 2024. I händelse av förfall delegeras till ordföranden att utse ersättare till valnämndens kansli. Ersättning för arbete under valdagen motsvarande ordförande i vallokal med 2 250 kronor för en halvdags tjänstgöring och 4 500 kronor för heldags tjänstgöring till anställda/medarbetare (dvs ej till förtroendevalda) inom valkansliet. Ersättning utgår efter genomförd utbildning. För att erhålla arvode ska arvodesblankett lämnas in.
5.	Redovisning av delegeringsbeslut 2024	VN-2024-00015	Förslag till beslut Valnämnden godkänner redovisningen av delegeringsbeslut fattade under perioden 2024-01-27 till och med 2024-04-25.
6.	Inkomna skrivelser 2024	VN-2024-00001	Förslag till beslut Valnämnden noterar redovisningen av inkomna skrivelser till protokollet.
7.	Information från ledamöter och förvaltning 2024	VN-2024-00005	Förslag till beslut Valnämnden noterar informationen till protokollet.
8.	Åtgärder vid felaktig avprickning i röstlängden	VN 2024-00036	Förslag till beslut Valnämnden beslutar att ordförande eller, vid ordförandes förhinder, vice ordförande i vallokal bedömer och beslutar i fråga om korrigerings av felaktig avprickning i röstlängden och att neka väljare som redan prickats av att rösta.

Jan Byvik
ordförande

Kristina Gudmundson
sekreterare

Valnämndens apriluppföljning och prognos

Förslag till beslut i valnämnden

Valnämnden godkänner uppföljning och prognos på en positiv prognosavvikelse på 200 000 tkr per den 30 april 2024.

Sammanfattning av ärendet

Valnämnden ska följa upp sin budget med en redovisning till och med april månad. Det finns inga formkrav på hur detta ska redovisas mer än det ska lämnas en prognos för beräknat utfall på helåret.

Valnämnden har en positiv prognosavvikelse på 200 000 tkr på grund av att statsbidraget till Europaparlamentet blev högre än budgeterat.

Beslutsunderlag

Kungsbacka kommuns tjänsteskrivelse, 2024-04-24 Beslutet skickas till Kommunstyrelsen

Beskrivning av ärendet

År 2024 är det val till Europaparlamentet. Förtidsröstningen börjar den 22 maj och valdagen i Sverige är den 9 juni.

Utfallet per den 30 april är kostnader som finns varje år det vill säga valnämndens arvoden, hyreskostnader för valförråd, mindre omkostnader i samband med nämndens sammanträde, utbildning samt kostnader för datasystemet Kaskelot som hanterar valadministration.

Utöver det årliga kostnaderna tillkommer planerings- och genomförande kostnader för att genomföra valet till Europaparlamentet. Kommunen får till viss del statsbidrag för att genomföra val och i år fick valnämnden mer statsbidrag än budgeterat

Sofia Jonsson

Administrativ chef

Datum
2024-04-12Diarienummer
VN-2023-00023

Kungsbacka

Riktlinjer för utläggning av valsedlar vid Europaparlamentvalet 2024

Förslag till beslut i valnämnden

Valsedlarna ska placeras längst till vänster, uppifrån och ned i valsedelstället i följande bokstavsordning; Arbetarepartiet Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna (tidigare Folkpartiet), Miljöpartiet de gröna, Moderaterna, Piratpartiet, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet, Världigt Liv och blanka valsedlar. Eventuella övriga partiers valsedlar placeras i bokstavsordning i raden längst till höger i valsedelställen.

Valnämndens tidigare beslut 2024-01-17 § 6 i den del som rör ordningen i valsedelstället upphör samtidigt att gälla.

Sammanfattning av ärendet

Valnämnden beslutade vid sitt sammanträde 2024-01-17 § 6 att inte tillämpa central distribution av valsedlar för partier som inte omfattas av vallagen.

De partier som inte omfattas av vallagen ansvarar för att vid val till Europaparlamentet själva leverera sina valsedlar till respektive vallokal och förtidsröstningslokal. Om valsedlarna till dessa partier tar slut kontaktar röstmottagaren den kontaktperson som respektive parti angett i förväg för leverans av nya valsedlar.

Valnämnden beslutade också att valsedlarna ska placeras längst till vänster, uppifrån och ned i valsedelstället i följande bokstavsordning; Arbetarepartiet Socialdemokraterna, Centerpartiet, Feministiskt Initiativ, Kristdemokraterna, Liberalerna (tidigare Folkpartiet), Miljöpartiet de gröna, Moderaterna, Piratpartiet, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och blanka valsedlar. Eventuella övriga partiers valsedlar placeras i bokstavsordning i raden längst till höger i valsedelställen.

Valsedelställen med partibeteckning är inte tillåtna.

Med anledning av att Feministiskt Initiativ bytt namn till Världigt Liv ändras placeringen i valsedelställen till följande bokstavsordning; Arbetarepartiet Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna (tidigare Folkpartiet), Miljöpartiet de gröna, Moderaterna, Piratpartiet, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet, Världigt Liv och blanka valsedlar. Eventuella övriga partiers valsedlar placeras i bokstavsordning i raden längst till höger i valsedelställen.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2024-04-12

Protokollsutdrag 2024-02-05 VN § 6 Riktlinjer för utläggning av valsedlar vid Europaparlamentvalet 2024

Beslutet skickas till

Samtliga förtidsröstningslokaler

Samtliga vallokaler

De valsedlar som valnämnden enligt lag åligger att tillhandahålla; Arbetarepartiet Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna (tidigare Folkpartiet), Miljöpartiet, Moderaterna, Piratpartiet, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet, Världigt Liv
webbredaktionen för kungsbacka.se

Sofia Jonsson

Administrativ chef

Datum
2024-02-05

§ 6

Dnr VN-2023-00023

Riktlinjer för utläggning av valsedlar vid Europaparlamentvalet 2024

Beslut

Valnämnden beslutar att inte tillämpa central distribution av valsedlar för partier som inte omfattas av vallagen.

De partier som inte omfattas av vallagen ansvarar för att vid val till Europaparlamentet själva leverera sina valsedlar till respektive vallokal och förtidsröstningslokal. Om valsedlarna till dessa partier tar slut kontaktar röstmottagaren den kontaktperson som respektive parti angett i förväg för leverans av nya valsedlar.

Valsedlarna ska placeras i längst till vänster, uppifrån och ned i valsedelstället i följande bokstavsordning; Arbetarepartiet Socialdemokraterna, Centerpartiet, Feministiskt Initiativ, Kristdemokraterna, Liberalerna (tidigare Folkpartiet), Miljöpartiet de gröna, Moderaterna, Piratpartiet, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och blanka valsedlar. Eventuella övriga partiets valsedlar placeras i bokstavsordning i raden längst till höger i valsedelställen.

Valsedelställe med partibeteckning är inte tillåtna.

Sammanfattning av ärendet

En ordningsfråga som uppmärksammas kring röstmottagning är ordningen bland valsedlarna. I 8 kap 2 § vallagen anges att det vid val förekommer tre typer av valsedlar; valsedlar med parti- och valbeteckning, valsedlar med parti- och valbeteckning samt uppgifter om kandidater och valsedlar med enbart valbeteckning. I val till Europaparlamentet används generellt bara namnvalsedlar och blanka valsedlar.

Enligt vallagen, samma paragraf, ska valsedlarna placeras på lämpligt ställe i anslutning till eller inne i vallokalen eller förtidsröstningslokalen. Det är viktigt att alla partiets valsedlar behandlas och presenteras på ett likvärdigt sätt. Två frågor bör därför hanteras före valen. Dels vem som ansvarar för att distribuera valsedlarna, dels i vilken ordning valsedlarna ska placeras i de så kallade valsedelställen.

Vid val till Europaparlamentet har kommunerna (i praktiken röstmottagarna) enligt vallagen skyldighet att lägga ut valsedlar för partier som fått mer än 1 procent av rösterna i något av de två senaste valen till Europaparlamentet. Detta regleras i 8 kap. 2 §, vallagen och gäller under förutsättning att partierna beställt endast en namnvalsedel samt begärt utläggning hos Valmyndigheten. Övriga partier ansvarar själva för att tillhandahålla valsedlar till vallokalen eller förtidsröstningslokalen, om inte valnämnden beslutat annorlunda.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2024-01-17
Handbok - Kommunens uppgifter vid val till Europaparlamentet 2024

Datum
2024-02-05

Valmyndighetens ställningstagande om distribution av valsedlar.

Beslutsgång

Ordförande Jan Byvik (S) konstaterar att det finns ett förslag till beslut. Ordföranden (S) prövar förslaget och finner att valnämnden bifaller det.

Beslutet skickas till

Samtliga förtidsröstningslokaler

Samtliga vallokaler

De valsedlar som valnämnden enligt lag åligger att tillhandahålla; Arbetarepartiet, Socialdemokraterna, Centerpartiet, Feministiskt Initiativ, Kristdemokraterna, Liberalerna (tidigare Folkpartiet), Miljöpartiet, Moderaterna, Piratpartiet, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet
webbredaktionen för kungsbacka.se

Datum
2024-04-02Diarienummer
VN-2024-00027

Kungsbacka

Tjänstgörande personer vid valnämndens kansli - Europaparlamentvalet 2024

Förslag till beslut i valnämnden

Valnämnden beslutar att Agnes Hallberg, Amanda Toresson, Andrea Egerlundh, Anton Gille, Anette Lindblom, Anna Rehnberg, Emma Hellström, Eva Böhnke, Eva Holmberg, Joel Ledsgård, Johan Arvidsson, John Karlsson, Karin Malmsten, Kristian Egstedt, Kristina Gudmundson, Linnea Princis, Love Nurmi, Patrik Johansson, Simon Nissen, Sofia Jonsson och Zhale Rashid får i uppdrag att, jämte ordförande och vice ordförande, utgöra valnämndens kansli vid Europaparlamentvalet 2024.

I händelse av förfall delegeras till ordföranden att utse ersättare till valnämndens kansli.

Ersättning för arbete under valdagen motsvarande ordförande i vallokal med 2 250 kronor för en halvdags tjänstgöring och 4 500 kronor för heldags tjänstgöring till anställda/medarbetare (dvs ej till förtroendevalda) inom valkansliet. Ersättning utgår efter genomförd utbildning. För att erhålla arvode ska arvodesblankett lämnas in.

Sammanfattning av ärendet

Valnämnden ska besluta vilka som ska ingå i valnämndens kansli under Europaparlamentvalet 9 juni 2024. En översyn av kansliets organisation har gjorts inför Europaparlamentvalet valen 2024.

Beslutsunderlag

Kungsbacka kommuns tjänsteskrivelse, 2024-04-02

Beslutet skickas till

Medlemmar i valkansliet

Lön

Beskrivning av ärendet

Personerna i valkansliet kommer att delta under valdagen och arbeta b.l.a. med att kalla in eventuella ersättare för valförrättare som inte kan tjänstgöra, köra ut förtidsröster, svara på frågor och vara tillgängliga i stadshuset samt ta emot de räknade rösterna från vallokalerna på valdagskvällen.

Utvärderingen av 2022 års val visade att organisationen fungerat väl och valkansliets bedömning är att föreslagen organisation kommer att kunna genomföra 2024 års Europaparlamentval på ett säkert och effektivt sätt.

Ersättning till valkansliets medarbetare är att likställa med att arbeta i vallokal under valdagen. De som ingår i valkansliet har genomfört utbildning för att kunna arbeta valdagen. Ersättning bör därför utgå. Förtroendevalda får ersättning enligt riktlinjer för arvode.

Sofia Jonsson

Administrativ chef

Delegeringsbeslut

VN

Datum
2024-04-25

Kungsbacka

Sida
1(1)

Nr	Ärende	Datum	Delegat	Diarienummer
2.4.3	Utse röstmottagare vid förtidsröstningen EU-valet 2024	2024-01-18	Kristina Gudmundson	VN-2024-00015
2.4.4	Utse ambulerande röstmottagare vid Europaparlamentvalet 2024	2024-03-12	Kristina Gudmundson	VN-2024-00022
2.4.4	Utse röstmottagare på vård- och omsorgsboenden	2024-03-12	Kristina Gudmundson	VN-2024-00024
2.4.5	Utse personer att sortera inkommande förtids- och brevröster	2024-04-25	Sofia Jonsson	VN-2024-00035
2.4.6	Utse behöriga att kvittera förtidsröster till och från annan kommun	2024-03-15	Kristina Gudmundson	VN-2024-00015
2.4.8	Utse personer för att genomföra rättelse och tillägg i röstlängd	2024-04-02	Sofia Jonsson	VN-2024-00026
2.4.9	Avtal - Hyra av Kungsmässan under förtidsröstningen	2024-01-31	Sofia Jonsson	VN-2023-00033
2.4.9	Avtal - Hyra av Hanhallsgården för valdagen	2023-08-15	Sofia Jonsson	VN-2023-00020
2.4.9	Avtal - Hyra av Onsala Båt & sjöfartsmuseum under förtidsröstningen	2023-09-27	Sofia Jonsson	VN-2023-00024
2.4.9	Avtal - Hyra av Rent a Tent	2024-01-11	Sofia Jonsson	VN-2024-00014

Från: Brev: Val ValAdm <valadm@val.se>
Skickat: den 24 april 2024 16:08
Till: Brev: Val ValAdm
Ämne: Valmyndighetens nyhetsutskick v. 17

Varning: Det här e-postmeddelandet är skickat från en extern adress. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,

Här kommer en sammanfattning av den senaste veckans nyheter på Valcentralen. Klicka på länkarna nedan för att läsa hela nyheten. Nyheter publiceras löpande [här](#) och en sammanfattning skickas ut varje onsdag.

[Påminnelse om att klarmarkera röstmottagningsställen i Valid senast söndagen den 28 april.](#)

Senast söndagen den 28 april ska valnämnden ha registrerat och klarmarkerat samtliga val- och röstningslokaler i Valid. Länsstyrelsen kan låsa upp en klarmarkerad lokal om kommunen behöver ändra något.

[Påminnelse om att klarmarkera menyn Delad röstlängd senast tisdagen den 30 april.](#)

Om kommunen vill ha delad röstlängd ska kommunen ange det i Valid senast tisdag den 30 april, i menyn Delad röstlängd, och därefter klarmarkera menyn. Länsstyrelsen kan låsa upp en klarmarkering om något blivit fel.

Med vänliga hälsningar,
Valmyndigheten

Med vänliga hälsningar,

Sofie Wadström
Valhandläggare

Valmyndigheten
Telefon: 010-575 70 42

www.val.se

Från: Brev: Val ValAdm <valadm@val.se>
Skickat: den 17 april 2024 15:38
Till: Brev: Val ValAdm
Ämne: Valmyndighetens nyhetsutskick v. 16
Bifogade filer: 240411 Digital sändning Incidentrapportering för valadministrationen 2024.pdf

Varning: Det här e-postmeddelandet är skickat från en extern adress. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,

Här kommer en sammanfattning av den senaste veckans nyheter på Valcentralen. Klicka på länkarna nedan för att läsa hela nyheten. Nyheter publiceras löpande [här](#) och en sammanfattning skickas ut varje onsdag. Som bilaga läggs de bilder som visades vid vår digitala sändning om incidentrapportering från valadministrationen. Sändningen går att se till och med den 24 april via denna länk: <https://play.quickchannel.com/play/bxrgqrb>. Valmyndighetens information inleds vid tiden 08:53.

[Nytt leveranssätt av röstlängderna | Valcentralen](#)

Inför valet till Europaparlamentet kommer röstlängderna att levereras i Postnords flöde för kommunexterna förtidsröster.

[Valupplysningen öppen för allmänheten från 15 april | Valcentralen](#)

Nu har Valupplysningen öppnat för allmänheten. Valadministrationen ska fortsatt använda andra ingångar för att komma i kontakt med Valmyndigheten.

[Workshop 14 maj om digitala röstlängder och röstkort till valen 2026 | Valcentralen](#)

Valmyndigheten bjuder in till dialog med kommunerna om förutsättningarna för att införa digitala röstlängder och röstkort. Anmälan görs senast 30 april.

[Kampanjsajten för EU-valet 2024 är aktiverad | Valcentralen](#)

Inför EU-valet finns en kampanjsajt framtagen med all information du behöver för att kunna rösta i valet. Du hittar till den från Valmyndighetens webbplats eller genom att gå direkt till val.se/eu2024.

[Behöver ni reklamera något valmaterial? | Valcentralen](#)

Påminnelse om att rutin för reklamation finns publicerad på Valcentralen och förtydligande gällande reklamationer från PostNord.

[Angående namnvalsedlar vid EU-val | Valcentralen](#)

Förtydligande om vilka valsedlar som kommer användas vid EU-valet 2024. Åtgången förväntas vara större än vid valet 2022. Se till att ni har tillräckligt många.

[Omslag för valsedlar har olika färg på tejprensan | Valcentralen](#)

Omslag för valsedlar kan ha olika färg på tejprensan i överkant. Båda varianterna går bra att använda.

[Manual för att registrera förtidsröster i röstningslokal publicerad | Valcentralen](#)

Manual för registrering av förtidsröster i röstningslokal finns nu att läsa på Valcentralen.

[Nu skickas utlandsröstkort till utlandssvenskar | Valcentralen](#)

Under perioden 12-19 april skickas utlandsröstkort till de utlandssvenskar som finns med i röstlängden och som har anmält sin adress till Skatteverket. Utlandsröstkorten beräknas vara framme hos väljarna senast den 25 april.

Vänliga hälsningar,
Valmyndigheten

Max Andersson

Valhandläggare

Valmyndigheten

Telefon: 010-575 70 14

www.val.se

TILL VALNÄMNDENS ORDFÖRANDE

Som vid tidigare val gör Sveriges Television en enkätundersökning, SVT/VALU, bland både väljare som röstar före valdagen och på valdagen. SVT/VALU har gjorts vid samtliga val och folkomröstningar sedan 1991.

Ett representativt urval av valkretsar har gjorts och i detta ingår er kommun.

Bakgrunden till att undersökningen genomförs är att allmänheten och de politiska partierna m.fl. efterfrågar kvalificerade analyser av valresultaten under valvakan och därefter.

Sveriges Television, som har en nyckelställning när det gäller att rapportera, analysera och kommentera valutgången, vill genom undersökningen ge mer fakta till vår publik. Vi har för undersökningen engagerat landets främsta valforskare på området, professor Henrik Ekengren Oscarsson och professor Sören Holmberg, båda verksamma vid Göteborgs Universitet.

Våra fältombud på plats kommer att, under representativt utvalda dagar och tider, be de som just röstat att anonymt kryssa i ett frågeformulär och därefter lägga detta i en förseglad box. Vi hoppas att det ska vara praktiskt möjligt att vår undersökningspersonal kan ställa sig i närheten av den plats där väljarna avlämnar sina valkuvert. Vi är införstådda med de bestämmelser som gäller för röstningslokaler och det är självfallet inte vår avsikt att störa röstningen.

En avgörande faktor i denna typ av undersökningar är att så många tillfrågade som möjligt besvarar enkäten. Det är därför vår förhoppning att lokalarrangemangen i största möjliga utsträckning ska underlätta för berörda väljare att medverka i enkäten.

En av våra Regionala undersökningsledare kommer att kontakta er på uppdrag av Sveriges Television och informera om vid vilka röstningslokaler vi vill utföra undersökningen. Vi uppskattar så klart om ni i det skedet kan informera de som har ansvar för röstningen i de aktuella lokalerna om undersökningen.

Våra regionala undersökningsledare är: Erika Fornestedt region Syd, Margareta Westberg region Väst, Hanna Sverne region Öst och Joachim Dahlin, region Nord.

Valmyndigheten är informerad om undersökningen.

Slutligen vill jag på Sveriges Televisions vägnar tacka er på förhand för ert tillmötesgående.

Med vänlig hälsning,

SVERIGES TELEVISION

Mikael Pettersson

Projektledare SVT

micke.pettersson@svt.se

0708847309

Grundläggande granskning 2024

Kungsbacka kommun

Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bland annat i kommunallagen. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt God revisionsred 2022 ska den grundläggande granskningen ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse. Enligt God revisionsred handlar den grundläggande granskningen bland annat om frågor avseende hur styrelse och nämnder har:

- ▶ Tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten
- ▶ Gjort en egen riskanalys
- ▶ Uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser
- ▶ Ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering
- ▶ Ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning
- ▶ Tydliga beslutsunderlag och protokoll

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred samt risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2024. Exempel på risker som revisorerna uppmärksammat i risk- och väsentlighetsanalysen är kommunens arbete med digitalisering, klimatarbete, ekonomistyrning och bostadsförsörjning. Dessa och andra uppmärksammade risker behandlas översiktligt i den grundläggande granskningen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsred¹.

¹ Kommunrevisionen genomför under 2024 utöver den grundläggande granskningen flera fördjupade granskningar och granskningar inom ramen för redovisningsrevisionen som ligger till grund för ansvarsprövningen.

Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
- ▶ Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunens styrmodell.
- ▶ Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt en tillräcklig intern kontroll? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunens styrmodell och kommunala anvisningar.

Avgränsningar

Granskningen avser verksamhetsår 2024 och avgränsas i enlighet med ställda revisionsfrågor. Granskningen omfattar inte granskning av säkerhet i redovisningssystem. Detta granskar revisorerna i löpande granskning som en del av redovisningsrevisionen.

Grundläggande granskning av den med andra kommuner gemensamma överförmyndarnämnden sker enligt särskild arbetsordning.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och kommunfullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och fokusområden
- ▶ Kommunspecifik styrmodell
- ▶ Andra kommunspecifika styrdokument

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, nämnden för förskola och grundskola, nämnden för gymnasie- och arbetsmarknad, nämnden för individ- och familjeomsorg, nämnden för kultur- och fritid, nämnden för miljö- och hälsoskydd, nämnden för service, nämnden för teknik, nämnden för vård och omsorg och valnämnden. (Se ovan under avgränsning angående granskning av överförmyndarnämnden som granskas enligt särskild arbetsordning).

Metod och genomförande

Granskningen genomförs genom löpande insamling av fakta och iakttagelser, protokollsgranskning, nämnddialoger samt en uppföljning av 2022 års granskningar.

Löpande insamling av fakta och iakttagelser

Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Insamlingen sker genom att revisorerna:

- ▶ Löpande tar del av grundläggande dokument såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och nämndernas protokoll²
- ▶ Löpande för en dialog med nämnder och styrelse

Nämnddialoger och skriftliga frågor

Inom ramen för den grundläggande granskningen kommer nämnddialoger att genomföras med presidiet i respektive nämnd. Vid behov skickas också skriftliga frågor ut som komplement till nämnddialogerna.

Dialogfrågor och skriftliga frågor förbereds av EY tillsammans med kommunrevisionen. EY är behjälpliga med att ta fram relevanta frågeställningar att utgå ifrån. Frågeställningarna kommer att vara anpassade till respektive styrelse och nämnd samt utgå från resultat från protokollsgranskning, revisorernas risk- och väsentlighetsanalys samt övriga iakttagelser som uppmärksammas under året. Under 2024 kommer nämnddialoger genomföras med presidiet i kommunstyrelsen och samtliga nämnder som granskningen omfattar.

Uppföljande granskning

Inom ramen för årets grundläggande granskning kommer revisionen att följa upp de fördjupade granskningar som genomförts under 2022. Uppföljningen genomförs genom att skriftliga frågor ställs till berörd förvaltning och därefter genomförs eventuella kompletterade intervjuer.

Under 2022 genomfördes följande fördjupade granskningar som kommer att följas upp inom ramen för den grundläggande granskningen:

- ▶ Granskning av vikarieplanering inom äldreomsorgen
- ▶ Granskning av krisberedskap
- ▶ Granskning av näringslivsverksamhet
- ▶ Granskning av särskilt stöd i grundskolan
- ▶ Granskning av särskilt stöd i gymnasieskolan

Projektorganisation

Granskningen genomförs på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungsbacka kommun. Från EY deltar Elin Forså och Fanny Nilsson. Elin Forså är projektledare och ansvarig för granskningens genomförande.

Prövning av oberoende och integritet

En prövning har skett av de sakkunnigas oberoende och integritet i relation till uppdraget och det har inte framkommit några omständigheter som strider mot att någon av medarbetarna ska kunna agera oberoende i denna granskning. Om skäl uppstår kommer en förnyad prövning av oberoendet att göras under granskningsarbetet.

² Nämndernas protokoll läses löpande av de förtroendevalda revisorerna som ansvarar för att relevanta frågor tas upp till diskussion löpande under året.

Tidplan och resurser

Granskningen påbörjas i februari 2024 och avrapporteras preliminärt vid revisorernas sammanträde i mars 2025. Uppföljande granskning avrapporteras preliminärt i juni 2024.

Granskningen består av följande moment med tidsplan inom parentes:

1. Fastställande av projektplan (februari 2024)
2. Bokning av nämnddialoger (februari 2024)
3. Genomförande, upprättande och utskick av frågor inför nämnddialoger samt utskick skriftliga frågor (mars-april 2024)
4. Upprättande och utskick av skriftliga frågor inom ramen för den uppföljande granskningen (mars-april 2024)
5. Analys av skriftliga svar, intervjuer vid behov, rapportskrivning, intern kvalitetssäkring och faktagranskning av uppföljande granskning (maj-juni 2024)
6. Presentation och utformning av skriftlig slutrapport avseende uppföljande granskning (maj-juni 2024)
7. Granskning av kommunstyrelsens och nämndernas måluppfyllelse per helår utifrån respektive årsredovisning (februari 2025)
8. Analys, rapportskrivning, intern kvalitetssäkring och faktagranskning av grundläggande granskning 2024 (december 2024-mars 2025)
9. Presentation och utformning av skriftlig slutrapport avseende grundläggande granskning (mars 2025)

Insamling av fakta och iakttagelser samt protokollsgranskning sker löpande under tidsperioden.

Introduktion och avrapportering

Granskningen introduceras till berörda nämnder i mars 2024. Sakkunniga vid EY ansvarar för detta, efter avstämning med revisionen.

Den grundläggande granskningen avrapporteras skriftligen och muntligen till de förtroendevalda revisorerna i mars 2025.

Uppföljande granskning avrapporteras i egen rapport preliminärt under juni 2024.

Slutrapport skickas till revisorerna senast tio dagar före den presenteras muntligen. Den muntliga avrapporteringen sker vid ett tillfälle vardera.

Grundläggande granskningen föredras för ansvarig styrelse och nämnder om kommunrevisionen önskar detta efter särskild beställning. I sådant fall sker föredragningen under våren 2025.

Kvalitetssäkring

När rapporten avlämnas kommer den att vara faktaavstämd med företrädare, i första hand respondenterna, för de områden som granskats. Som en del i vårt kvalitetsarbete följer EY SKYREV:s riktlinjer avseende planering, rapportskrivning och avrapportering. Rapporten kommer också att genomgå en intern kvalitetssäkring av EY. Ansvarig för kvalitetssäkringen kommer Karin Knutsson att vara.

Från: Sofia Jonsson
Skickat: den 4 april 2024 13:18
Till: Valnämnden
Ämne: VB: Revisionens grundläggande granskning 2024
Bifogade filer: Projektplan Kungsbacka - Grundläggande granskning 2024.för utskick.pdf

Från: Fanny Nilsson <Fanny.Nilsson@se.ey.com>
Skickat: den 4 april 2024 13:15
Till: Bygg & Miljö bygglov admin <byggochmiljo.bygglovadmin@kungsbacka.se>; Individ & Familjeomsorg <individochfamiljeomsorg@kungsbacka.se>; Kultur & Fritid <kulturochfritid@kungsbacka.se>; Miljö & Hälsoskydd admin <miljoochhalsoskydd.admin@kungsbacka.se>; Service <service@kungsbacka.se>; Teknik <teknik@kungsbacka.se>; Sofia Jonsson <sofia.jonsson@kungsbacka.se>
Kopia: Elin Forså <Elin.Forsa@se.ey.com>
Ämne: Revisionens grundläggande granskning 2024

Some people who received this message don't often get email from fanny.nilsson@se.ey.com. [Learn why this is important](#)

Varning: Det här e-postmeddelandet är skickat från en extern adress. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,

Mitt namn är Fanny Nilsson och jag arbetar som verksamhetsrevisor på EY. Det är jag, tillsammans med min kollega Elin Forså, som bistår de förtroendevalda revisorerna i årets grundläggande granskning. Syftet med den grundläggande granskningen är, likt tidigare år, att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsred. Bifogat finner ni projektplan för granskningen med närmare information om genomförandet. Nämndens presidium har redan fått en inbjudan till dialog med revisionen.

Har ni några frågor är ni varmt välkomna att kontakta mig. Vi är tacksam att ni enligt era gängse rutiner informerar nämnden och berörda tjänstepersoner om denna granskning på det sätt ni anser bäst.

Hälsningar,
Fanny

Fanny Nilsson | Verksamhetsrevisor | Offentlig sektor

Ernst & Young AB
Parkgatan 49, 401 82, Göteborg, Sweden
Office: +46767056411 | Fanny.Nilsson@se.ey.com
Website: <http://www.ey.com/se>

The information contained in this communication is intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed and others authorized to receive it. It may contain confidential or legally privileged information. If you are not the intended recipient you are hereby notified that any disclosure, copying, distribution or taking any action in reliance on the contents of this information is strictly prohibited and may be unlawful. If you have received this communication in error, please notify us immediately by responding to this email and then delete it from your system. EY is neither liable for the proper and complete transmission of the information contained in this communication nor for any delay in its receipt.

For information about how EY processes personal data, please see [EY Privacy statement](#)

Kungsbacka

Till:

Byggnadsnämnden
Nämnden för förskola & grundskola
Nämnden för gymnasium & arbetsmarknad
Nämnden för individ & familjeomsorg
Nämnden för kultur & fritid
Nämnden för miljö & hälsoskydd
Nämnden för service
Nämnden för teknik
Nämnden för vård & omsorg
Valnämnden

1 (1)

Datum
2024-03-18

Revisionsrapport – Grundläggande granskning 2023

Kommunrevisionen har vid sitt möte den 18 mars 2024 antagit bifogad revisionsrapport. Granskningens syfte har varit att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsred. Granskningen har avsett kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

Rapporten översänds för kännedom. Granskningen har inte resulterat i någon rekommendation till ovan nämnder.

För revisorerna i Kungsbacka kommun

Birgitta Litsegård
Kommunrevisionens ordförande

Hans-Åke Fryklund
Vice ordförande kommunrevisionen

Från: Sofia Jonsson
Skickat: den 4 april 2024 13:43
Till: Valnämnden
Ämne: VB: Grundläggande granskning 2023 - slutlig
Bifogade filer: Grundläggande granskning 2023_Kungsback_slutlig.pdf; Följebrev grundläggande granskning 2023 BN,FG,GA,IF,TE, MH,SE,VO,K&F,VL.pdf

Från: Fanny Nilsson <Fanny.Nilsson@se.ey.com>
Skickat: den 3 april 2024 07:50
Till: Kultur & Fritid <kulturochfritid@kungsbacka.se>; Bygg & Miljö bygglov admin <byggochmiljo.bygglovadmin@kungsbacka.se>; Förskola Grundskola <forskola.grundskola@kungsbacka.se>; Gymnasium & Arbetsmarknad <gymnasiumocharbetsmarknad@kungsbacka.se>; Individ & Familjeomsorg <individochfamiljeomsorg@kungsbacka.se>; Teknik <teknik@kungsbacka.se>; Miljö & Hälsoskydd admin <miljoochhalsoskydd.admin@kungsbacka.se>; Service <service@kungsbacka.se>; Vård & Omsorg <vardochoomsorg@kungsbacka.se>; Sofia Jonsson <sofia.jonsson@kungsbacka.se>
Kopia: Lotta Gradén <lotta.graden@kungsbacka.se>; Kommunrevision <kommunrevision@kungsbacka.se>; Patrik Johansson <patrik.johansson2@kungsbacka.se>
Ämne: Grundläggande granskning 2023 - slutlig

Varning: Det här e-postmeddelandet är skickat från en extern adress. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej!

Här kommer slutlig version av revisionens grundläggande granskning 2023.

Rapporten översänds för kännedom.

Till kommunrevisionen för diarieföring.

Hälsningar,

Fanny

Fanny Nilsson | Verksamhetsrevisor | Offentlig sektor

Ernst & Young AB
Parkgatan 49, 401 82, Göteborg, Sweden
Office: +46767056411 | Fanny.Nilsson@se.ey.com
Website: <http://www.ey.com/se>

The information contained in this communication is intended solely for the use of the individual or entity

to whom it is addressed and others authorized to receive it. It may contain confidential or legally privileged information. If you are not the intended recipient you are hereby notified that any disclosure, copying, distribution or taking any action in reliance on the contents of this information is strictly prohibited and may be unlawful. If you have received this communication in error, please notify us immediately by responding to this email and then delete it from your system. EY is neither liable for the proper and complete transmission of the information contained in this communication nor for any delay in its receipt.

For information about how EY processes personal data, please see [EY Privacy statement](#)

Grundläggande granskning 2023
Kungsbacka kommun

Building a better
working world

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras i kommunallagen 6 kap. 6 §. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsred. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunens styrmodell.
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig internkontroll? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt kommunens styrmodell.

1.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen 6 kap. 1 §, om att kommunstyrelsen ska leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas verksamhet
- ▶ Kommunallagen 6 kap. 7 §
- ▶ God revisionsred 2022
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Kommunens styr- och ledningssystem

1.4. Avgränsning

Granskningen avser verksamhetsåret 2023 och omfattar kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, nämnden för förskola och grundskola, nämnden för gymnasium och arbetsmarknad, nämnden för individ & familjeomsorg, nämnden för kultur & fritid, nämnden för miljö & hälsoskydd, nämnden för service, nämnden för teknik, nämnden för vård & omsorg och valnämnden.

2. Redogörelse av granskningsresultat

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har EY genomfört en grundläggande granskning av styrelse och nämnder i Kungsbacka kommun. Granskningen har genomförts och dokumenterats i enlighet med god revisions sed. Berörda har beretts tillfälle att sakfelsesgranska rapporten.

Granskningen bygger på kontrollmoment som utgår ifrån kommunens styrmodell och anvisningar. Kontrollmomenten är utformade för att kunna besvara granskningens frågeställning. Resultatet av genomförda kontroller sammanfattas i bilaga 1. Kommunens styrmodell beskrivs i bilaga 2. Granskningens källförteckning finns i bilaga 3.

Inom ramen för den grundläggande granskningen har revisionen genomfört dialoger med kommunstyrelsens och nämndernas presidium. Dialogerna har utgått ifrån revisionens framtagna frågeställningar kring styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och intern kontroll samt verksamhetsspecifika frågor. Frågorna grundar sig på risker revisionen har identifierat i sin risk- och väsentlighetsanalys 2023. Dialogerna har dokumenterats och resultatet har översänts till respektive nämnd.

Nedan presenteras de *avvikelser* som noterats utifrån genomförda kontroller.

Teckenförklaring

- ⊗ = Brister har noterats i granskningen
- ⊘ = Mindre avvikelse har noterats
- = Övriga iakttagelser
- ⊕ = Inga väsentliga avvikelser har noterats

2.1. Styrning

- ⊗ Vi noterar att kommunstyrelsen inte antagit egna mål eller beskrivit i sin budget hur de i sitt arbete med fullmäktiges mål ska nå dessa. Det är inte tydligt vad kommunstyrelsen avser uppnå utifrån fullmäktiges mål. Enligt styrmodellen ska nämnden/styrelsen senast i december fastställa sin budget samt beskriva hur de ska uppnå målen. Kommunstyrelsen har inte beskrivit hur de ska uppnå målen eller vad de avser att arbeta med under året för att bidra till att målet uppfylls.
- Kommunstyrelsen och nämnderna följer upp målarbetet på olika sätt.¹ Flera av nämnderna gör en bedömning av måluppfyllelsen i sitt arbete med egna nämndmål och med fullmäktiges mål. Andra nämnder ger en beskrivning av vilket arbete som gjorts utifrån fullmäktiges mål och gör ingen bedömning av måluppfyllelsen eller effekterna av genomfört arbete. Kommunens styrmodell anger inte hur styrelse och nämnder ska följa upp arbetet med de kommunövergripande målen eller nämndmålen. Vi noterar även att fullmäktiges mål gäller under en mandatperiod där 2023 är första året för perioden. Det finns därmed inga avvikelser att notera utifrån kraven i kommunens styrmodell, men likväl ett utvecklingsområde för att kunna bedöma grad av måluppfyllelse eller utvärdera om nämnden nått den önskade effekten av genomfört arbete. Vi noterar att kommunstyrelsen under 2023 har gett uppdrag till kommundirektören att förnya styrmodellen.

¹ Nämndernas uppföljning av målen beskrivs närmare i bilaga 4.

- ⊕ Inga väsentliga avvikelser har noterats för övriga nämnder.

2.2. Uppföljning

- Vi noterar att det i kommunens styrmodell är otydligt hur styrelse och nämnder ska följa upp arbetet med de kommunövergripande målen och i förekommande fall de egna nämndmålen. I dagsläget görs denna uppföljning på olika sätt i olika nämnder. Det är inte tydligt i styrelsen och nämnders uppföljning om de uppnått det som avsågs med de aktiviteter och insatser som genomfördes under året.
- Nämnden för förskola och grundskola redovisar ett underskott på 44,3 miljoner kronor. I underskottet ingår kostnader för planerade utvecklingsprojekt med 21,5 miljoner kronor vilka ska finansieras med uttag ur resultatfond. Förskolenheterna redovisar en budget i balans medan underskotten finns i grundskolorna. Nämnden beskriver i sin årsredovisning att underskottet beror på att enheterna inte anpassat sin organisation i tillräckligt stor utsträckning till minskade elevantal samt till minskade intäkter. Nämnden har beslutat om flera åtgärder. Prognos för underskottet har redovisats till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige tillsammans med beslut om åtgärder vid tertialrapporteringen. Det finns inga avvikelser att notera utifrån kraven i kommunens styrmodell.
- Nämnden för Teknik redovisar en totalt budgetavvikelse på 21,8 miljoner kronor. För sin skattefinansierade verksamhet är underskottet 4,8 miljoner kronor och förklaras av högre kostnader för färdtjänst, lägre intäkter från parkeringsavgifter, ökade kostnader för snöröjning och drift av anläggningar, samt högre kostnader för elförbrukning och fordon. För de avgiftsfinansierade verksamheterna är budgetavvikelsen 17 miljoner kronor och beror framförallt på ökade kostnader för verksamheterna och lägre intäkter än budgeterat. Nämnden har beslutat om flera åtgärder. Prognos för underskottet har redovisats till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige tillsammans med beslut om åtgärder vid tertialrapporteringen. Det finns inga avvikelser att notera utifrån kraven i kommunens styrmodell.
- Nämnden för service redovisar underskott på 21 miljoner kronor. Nämnden har beslutat om flera åtgärder och även minskat på initialt prognosticerat underskott. Underskottet orsakas av en högre inflationstakt som slagit igenom på kostnaderna, medan intäkterna enbart har höjts med den av kommunfullmäktige fastslagna internprisuppräknings. Prognos för underskottet har redovisats till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige tillsammans med beslut om åtgärder vid tertialrapporteringen. Det finns inga avvikelser att notera utifrån kraven i kommunens styrmodell.
- Nämnden för individ- och familjeomsorg redovisar ett underskott på 14,9 miljoner kronor. Underskottet beror framförallt på ökade personalkostnader. Prognos för underskottet har redovisats till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige tillsammans med beslut om åtgärder vid tertialrapporteringen. Det finns inga avvikelser att notera utifrån kraven i kommunens styrmodell.
- ⊕ För styrelsen och samtliga nämnder har inga väsentliga avvikelser utifrån styrmodellen noterats.

2.3. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

- ⊕ Inga avvikelser avseende kommunstyrelsens uppsikt. Kommunallagen är en ramlag och förarbetena ger inga tydliga anvisningar om innehållet i uppsiktsplikten. Detta innebär att det är upp till respektive kommun att utforma uppsiktspliktens innehåll och hur den ska genomföras i praktiken.

Vi noterar, liksom tidigare år, att uppsiktsplikten inte har konkretiserats eller definierats som en del av styrmodellen. Vidare sker ingen dokumenterad sammanställning i exempelvis sammanträdesanteckningar, årshjul eller bokslut över hur eller när kommunstyrelsen har utövat sin uppsiktsplikt under året. Vi ser detta som ett fortsatt utvecklingsområde.

2.4. Intern kontroll

- ⊘ Kommunstyrelsen beslutade om en internkontrollplan utan tillhörande granskningsinsatser till respektive risk. Kommunledningskontoret beslutade om granskningsinsatser till respektive risk. I övrigt har inga avvikelser noterats avseende kommunstyrelsens arbete med intern kontroll.

- Vi noterar att det i dialoger framkommer att merparten av alla nämnder inte deltar i genomförandet av riskanalysen som ligger till grund för intern kontrollplanen. Endast nämnden för Teknik samt Valnämnden deltar i riskanalysarbetet. För nämnden för gymnasium och arbetsmarknad deltog presidiet i riskanalysen. Samtliga nämnder beslutar om riskanalysen vid antagandet av internkontrollplanen och har därmed möjlighet att justera eller komplettera riskanalysen. Kommunens styrmodell anger förvisso inte att styrelse och nämnder ska delta i genomförandet av riskanalysen. Det finns därmed inga avvikelser att notera utifrån kraven i kommunens styrmodell. Vi ser detta som ett utvecklingsområde. Enligt vår bedömning bör de ansvariga förtroendevalda i nämnderna delta aktivt i arbetet med intern kontroll då dessa är ytterst ansvariga för verksamheten. Bland annat genom att delta i riskanalysen som görs och som ligger till grund för planerna för uppföljning och de områden som följs upp.

- ⊕ För samtliga nämnder har inga väsentliga avvikelser noterats.

2.5. Vår bedömning

Styrning

Vi bedömer att kommunstyrelsen delvis säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt. Granskningen visar att kommunstyrelsen likt föregående år inte beskrivit hur de i sitt arbete med fullmäktiges mål ska nå dessa, vilket fullmäktiges styrmodell anger. Kommunstyrelsens följer därmed inte full ut kommunens styrmodell. Det är inte tydligt vad kommunstyrelsen avser uppnå utifrån fullmäktiges mål.

Vidare bedömer vi att nämnderna i huvudsak säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt. Kommunens nämnder har varierande måluppfyllelse och måluppfyllelsen bedöms på olika sätt. Eftersom det inte finns krav på nämnderna att bedöma måluppfyllelsen i arbetet med de kommunövergripande målen eller de egna nämndmålen har vi i granskningen inte kunnat bedöma måluppfyllelsen av måluppfyllelsen av de kommunövergripande målen eller nämndmål. Vi anser att en utebliven bedömning av måluppfyllelse riskerar att försvåra den fortsatta styrningen. Det är inte tydligt i uppföljningen för flera av nämnderna om det genomförda arbetet lett till avsedd effekt.

Uppföljning

Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna i huvudsak säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering i enlighet med riktlinjerna. För styrelsen och samtliga nämnder har inga väsentliga avvikelser utifrån styrmodellen noterats.

Granskningen visar dock att det i kommunens styrmodell är otydligt hur styrelse och nämnder ska följa upp arbetet med de kommunövergripande målen och de egna nämndmålen. I dagsläget görs denna uppföljning på olika sätt i nämnderna. Kommunstyrelsen har ett samordningsansvar för målarbetet i kommunen. Vi anser att avsaknaden av tydlighet för uppföljning av nämndens arbete riskerar försvåra arbetet med att visa om nämnden styr verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vi anser att det är av vikt att nämnder har ändamålsenliga och tillräckliga underlag med uppföljning av effekten av sitt arbete för att ha rätt beslutsunderlag för kommande styrning och målarbete.

Intern kontroll

Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna har säkerställt ett tillräckligt arbete med internkontroll i enlighet med riktlinjerna. För styrelsen och samtliga nämnder har inga väsentliga avvikelser har noterats.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Vi bedömer att kommunstyrelsen utövat tillräcklig uppsikt över kommunens nämnder och bolag utifrån reglemente. Enligt vår bedömning har kommunstyrelsen däremot inte säkerställt att det finns rutiner för hur uppsiktsplikten ska utföras. En dokumenterad riktlinje för hur uppsiktsplikten ska utövas skulle enligt vår mening både stärka kommunstyrelsens arbete med uppsiktsplikt och bidra till att tydliggöra detta gentemot olika parter i kommunen. I en sådan riktlinje kan det till exempel framgå när under året uppsikten sker gentemot olika parter (t.ex. genom ett årshjul)

och i vilka former (t.ex. dialoger, inhämta dokumentation och rapportering vid kommunstyrelsens sammanträden).

Utifrån granskningen lämnar vi följande rekommendationer:

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- ▶ Tydliggöra kommunstyrelsens styrning utifrån kommunfullmäktiges mål. Exempelvis genom att bereda ett tydliggörande av målarbetet i styrmodellen som harmoniserar med hur målarbetet i praktiken styrs eller genom att tydliggöra i budget hur kommunstyrelsen ska uppnå målen.
- ▶ Förtydliga vad som ingår i kommunstyrelsens uppsiktsplikt, genom att exempelvis sammanställa hur hela styrelsens uppsikt över nämnder och bolag utövas.

Utifrån granskningens iakttagelser lämnar vi inga rekommendationer till övriga nämnder.

Göteborg den 18 mars 2024

Elin Forså
Verksamhetsrevisor
Ernst and Young AB

Karin Knutsson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Ernst and Young AB
Kvalitetssäkrare

Bilaga 1. Sammanställd bedömning per nämnd

Nedan sammanställer vi våra bedömningar per nämnd utifrån granskningens revisionskriterier.

	Styrning		Uppföljning				Internkontroll		
	A1	A2	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3
KS	R					R			
BN									
FG									
GA									
IF									
K&F									
MH									
SE									
TE									
VO									
VN									
									
	Kriteriet uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej tillämbart	Rekommendation				

Tabell 1: Sammanställd bedömning per nämnd och revisionskriterier.

Beskrivning av kontrollmoment

- ▶ **Tillräcklig styrning för att leva upp till mål och riktlinjer**
 - A1. Nämndbudget fastställd i enlighet med styrmodellen
 - A2. Måluppfyllelse i arbetet med fullmäktiges mål och eventuellt egna mål²
- ▶ **Tillräcklig uppföljning av verksamhet och ekonomi**
 - B1. Följt upp målarbetet per augusti och i årsredovisningen³
 - B2. Följt upp ekonomi per april, augusti och i årsredovisningen
 - B3. Om befarat underskott har beslut om åtgärder fattats
 - B4. Kommunstyrelsen: Tillräcklig uppsikt över kommunens nämnder och bolag⁴
- ▶ **Tillräcklig internkontroll i verksamheten**
 - C1. Arbetat fram och dokumenterat en riskbedömning
 - C2. Fastställt en internkontrollplan enligt anvisningar
 - C3. Följt upp nämndens arbete med internkontroll

² Det finns inte krav på nämnderna ska bedöma måluppfyllelsen i arbetet med de kommunövergripande målen eller de egna nämndmålen. Uppföljningen sker på olika sätt i nämnderna. Vi har i granskningen inte kunnat bedöma måluppfyllelsen av de kommunövergripande målen eller nämndmål. Nämndernas uppföljning av målen beskrivs närmare i bilaga 4.

³ I kommunens styrmodell anges inte hur styrelse och nämnder ska följa upp arbetet med de kommunövergripande målen och de egna nämndmålen. Vi har därför inte värderat hur målen har följts upp i bedömningarna.

⁴ Innebörden av uppsiktsplikten är inte tydligt definierad i kommunens styrmodell eller kommunstyrelsens reglemente. Däremot finns ett antal krav på kommunstyrelsen att följa upp nämndernas ekonomi och verksamhet.

Bilaga 2. Så styrs Kungsbacka

Med visionen som utgångspunkt beslutar kommunfullmäktige om långsiktiga kommunövergripande mål som gäller under mandatperioden. För varje mål finns några fokusområden där det behövs kraftsamling. Målen och fokusområdena omprövas vid nytt budgetår. Politikerna i kommunfullmäktige beslutar om direktiv som gäller under budgetåret. Direktiv gäller för särskilt, utpekat område där det krävs förändring.

Kommunfullmäktiges mål

1. En attraktiv kommun att bo, verka och vistas i
2. En hållbar utveckling och en hälsosam miljö
3. Bästa företagsklimatet i Västsverige
4. I Kungsbacka utvecklas vi hela livet ut
5. Ett medskapande samhälle och en öppen attityd

Målstyrning

Varje nämnd ansvarar för att bidra till att de kommunövergripande målen nås. Eftersom målen gäller hela mandatperioden kan omfattningen av nämndernas arbete med de olika målen variera mellan åren. Senast i december ska nämnderna och styrelsen fastställa sina nämndbudgetar och beskriva hur de ska uppnå målen. Kommunstyrelsen har en samordnande roll med ett särskilt ansvar för varje mål. Samordningsansvaret innebär att kommunstyrelsen tar fram underlag för utveckling och förbättring av målen. Övriga nämnder, med undantag för valnämnden, överförmyndare i samverkan och revisionen, arbetar aktivt för att bidra till måluppfyllelse.

Varje år följer förvaltningarna, verksamheterna och enheterna upp vad invånarna tycker om servicen och om målen förverkligats. Förutom den kvalitativa uppföljningen av verksamheten och hur omvärlden har påverkat arbetet bedöms måluppfyllelsen kvantitativt genom indikatorer där jämförelse görs över tid. Varje förvaltnings uppföljning går vidare till nämnden, där politikerna analyserar, diskuterar och sammanställer till nämndens årsredovisning.

Nämnderna följer även upp nyckeltalen de beslutat om för att analysera grunduppdraget. Förutom den skriftliga uppföljningen i samband med delårs- och årsbokslut hålls dialoger, så kallade checkpoints på våren och hösten för att följa upp de prioriterade initiativen.

Ekonomistyrning

Kommunfullmäktige tilldelar nämnder och styrelser en nettoram för driften. Nämnderna måste själva upprätta rutiner för budgetuppföljning och intern kontroll. Vid befarat underskott ska förvaltningschefen utarbeta förslag till åtgärder som ska föreläggas nämnden. Nämnden är skyldig att fatta beslut om åtgärder så att ramen inte överskrids. Om nämnden trots detta inte anser sig klara sig inom tilldelad ram ska omedelbar rapportering ske till kommunstyrelsen. Nämnden är skyldig att göra uppföljning med så täta intervaller som krävs för att ha en god kontroll. Uppföljning och prognos lämnas till kommunfullmäktige vid två tillfällen under året, per 30 april och 31 augusti. Årsbokslutet per 31 december redovisas till fullmäktige.

Intern kontroll

I Kungsbacka arbetar varje nämnd i en årlig process för internkontroll. Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. De antar en plan baserad på riskanalys och planering, genomför granskningar i enlighet med planen och beslutar om åtgärder med anledning av resultaten. Årets arbete med internkontroll sammanfattas i en rapport som efter nämndens beslut går till kommunstyrelsen och när det rör inköp till nämnden för Service.

Bilaga 3. Källförteckning

Dialoger med presidium

- ▶ Nämnden för teknik 2023-06-07
- ▶ Nämnden för vård & omsorg_2023-06-07
- ▶ Kommunstyrelsen 2023-06-08
- ▶ Nämnden för service 2023-06-08
- ▶ Nämnden för individ & familjeomsorg 2023-06-08
- ▶ Byggnadsnämnden_2023-06-13
- ▶ Nämnden för förskola & grundskola 2023-06-13
- ▶ Nämnden för gymnasium & arbetsmarknad_2023-06-13
- ▶ Nämnden för kultur & fritid_2023-06-15
- ▶ Nämnden för miljö & hälsoskydd_2023-06-15
- ▶ Valnämnden 2023-06-15

Dokumentförteckning

Årsredovisningar 2023 samt Uppföljningsrapport Intern kontroll 2023

- ▶ Kommunstyrelsen
- ▶ Byggnadsnämnden
- ▶ Nämnden för kultur & fritid
- ▶ Nämnden för förskola & grundskola
- ▶ Nämnden för gymnasium & arbetsmarknad
- ▶ Nämnden för individ & familjeomsorg
- ▶ Nämnden för miljö & hälsoskydd
- ▶ Nämnden för service
- ▶ Nämnden för teknik
- ▶ Nämnden för vård & omsorg

Nämndbudgetar 2023

- ▶ Kommunbudget
- ▶ Kommunstyrelsen
- ▶ Byggnadsnämnden
- ▶ Nämnden för kultur & fritid
- ▶ Nämnden för förskola & grundskola
- ▶ Nämnden för gymnasium & arbetsmarknad
- ▶ Nämnden för individ & familjeomsorg
- ▶ Nämnden för miljö & hälsoskydd
- ▶ Nämnden för service
- ▶ Nämnden för teknik
- ▶ Nämnden för vård & omsorg

Delårsrapporter per april och augusti 2023

- ▶ Kommunens samlade delårsrapport
- ▶ Kommunstyrelsen
- ▶ Byggnadsnämnden
- ▶ Nämnden för kultur & fritid
- ▶ Nämnden för förskola & grundskola
- ▶ Nämnden för gymnasium & arbetsmarknad
- ▶ Nämnden för individ & familjeomsorg
- ▶ Nämnden för miljö & hälsoskydd
- ▶ Nämnden för service
- ▶ Nämnden för teknik
- ▶ Nämnden för vård & omsorg
- ▶ Valnämnden

Reglementen

- ▶ Byggnadsnämnden
- ▶ Kommunstyrelsen
- ▶ Nämnden för kultur & fritid
- ▶ Nämnden för förskola & grundskola
- ▶ Nämnden för gymnasium & arbetsmarknad
- ▶ Nämnden för individ & familjeomsorg
- ▶ Nämnden för miljö & hälsoskydd
- ▶ Nämnden för service
- ▶ Nämnden för teknik
- ▶ Nämnden för vård & omsorg
- ▶ Valnämnden

Protokoll från kommunstyrelsen och nämnderna

- ▶ Samtliga av kommunstyrelsen protokoll 2023
- ▶ Samtliga av byggnadsnämndens protokoll 2023
- ▶ Samtliga av nämnden för förskola & grundskola protokoll 2023
- ▶ Samtliga av nämnden för gymnasium och arbetsmarknad protokoll 2023
- ▶ Samtliga av nämnden för individ & familjeomsorg protokoll 2023
- ▶ Samtliga av nämnden för service protokoll 2023
- ▶ Samtliga av nämnden för teknik protokoll 2023
- ▶ Samtliga av nämnden för vård & omsorgs protokoll 2023
- ▶ Samtliga av valnämndens protokoll 2023

Bilaga 4. Måluppfyllelse

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har inte antagit egna mål utan ska arbeta direkt med kommunfullmäktiges mål. Styrelsen har inte beskrivit i sin budget hur de ska arbeta mot målen i enlighet med styrmodellen. Styrelsens beskriver arbetet som gjorts kopplat till samtliga övergripande mål men har inte gjort någon bedömning av måluppfyllelsen.

KF-Mål:

- En attraktiv kommun att bo, verka och vistas i
- En hållbar utveckling och en hälsosam miljö
- Bästa företagsklimatet i Västsverige
- I Kungsbacka utvecklas i hela livet

Byggnadsnämnden och nämnden för Miljö & Hälsoskydd

Nämnderna arbetar direkt mot KF-målet *En attraktiv kommun att bo, verka och vistas i* och har beslutat om två indikatorer för att mäta arbetet mot målet. Därtill har nämnden beslutat om sex nämndmål för arbetet mot att uppnå fullmäktiges övergripande mål.

KF-Mål:

- En attraktiv kommun att bo, verka och vistas i

Nämndmål:

- Nämnderna ska genom sin myndighetsutövning och i sitt tillsynsarbete skapa förutsättningar för en hälsosam livsmiljö och verka för att Kungsbacka växer hållbart.
- Nämnden ska verka för att miljökvalitetsnormer för vatten följs.
- Nämnderna ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till att företagare i Kungsbacka är nöjdare
- Nämnderna ska underlätta steget in i arbetslivet
- Nämnderna ska med innovationskraft och hög grad av digitalisering möjliggöra en hög grad av digitalisering och möjliggöra en enklare vardag för invånare och företag.
- Nämnderna har en god arbetsmiljö och ett utvecklande ledar- och medarbetarskap.

Nämnden för Förskola & Grundskola

Nämnden för förskola & grundskola har antagit två nämndmål. Nämnden beskriver arbetet som gjorts kopplat till samtliga övergripande mål samt nämndmålen men har inte gjort någon bedömning av måluppfyllelsen.

- Nämndmål:* Utbildningen ska främja barns och elevers välmående och öka närvaron
- Nämndmål:* Undervisningen ska utgå från positiva förväntningar för hög måluppfyllelse

Nämnden för Gymnasium & Arbetsmarknad

Nämnden har antagit tre nämndmål. Nämnden beskriver arbetet som gjorts kopplat till samtliga övergripande mål samt nämndmålen men har inte gjort någon bedömning av måluppfyllelsen.

- Nämndmål:* Främja välmående
- Nämndmål:* En likvärdig skola med högre måluppfyllelse
- Nämndmål:* Kungsbackas unika arbetsmarknadsprocess för högre måluppfyllelse – Fokus på SFI

Nämnden för individ- och familjeomsorg

Nämnden för individ & familjeomsorg har antagit fyra nämndmål. Nämnden har gjort bedömningen att samtliga inte är uppnådda, men är på rätt väg. Nämnden har även bedömt arbetet med måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges övergripande mål.

KF-Mål:

- En attraktiv kommun att bo, verka och vistas i
- En hållbar utveckling och en hälsosam miljö
- Bästa företagsklimatet i Västsverige
- I Kungsbacka utvecklas i hela livet

Nämndmål:

- Vi har nöjda och delaktiga brukare/klienter som får rätt insats på rätt nivå
- Individ & familjeomsorg erbjuder kvinnor och män, flickor och pojkar insatser på lika villkor
- Individ och Familjeomsorg är en attraktiv arbetsgivare och har en kompetensförsörjning som skapar stabil grundbemanning och bidrar till hållbar verksamhet utifrån kvalitet, arbetsmiljö och ekonomi.
- Individ & Familjeomsorg nyttjar digitaliseringens möjligheter för dem vi är till för och för att utveckla effektivare arbetssätt

Nämnden för kultur & fritid

Nämnden för kultur & fritid har antagit åtta nämndmål. Nämnden har gjort bedömningen att fyra är uppnådda samt att sju inte är uppnådda men på rätt väg. Nämnden har även bedömt arbetet med måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges övergripande mål.

KF-Mål:

- En attraktiv kommun att bo, verka och vistas i
- En hållbar utveckling och en hälsosam miljö
- Bästa företagsklimatet i Västsverige
- I Kungsbacka utvecklas i hela livet
- Ett medskapande samhälle och öppen attityd

Nämndmål:

- Vi ska implementera platsvarumärket utifrån Ett Kungsbacka och med invånare- och besöksperspektiv
- Vi ska bli än mer möjliggörare för andra. Vi skapar och möjliggör relationer
- Vi verkar förutom främjande på gruppnivå även förebyggande gentemot individer och fokuserar mer på de som särskilt behöver samhällets stöd oavsett ålder
- Vi ska implementera platsvarumärket i samarbete med näringslivsenheten och utifrån ett företagsperspektiv
- Vi säkrar barn och ungas upplevelse av professionell kultur genom Kulturträdet
- Vi stärker invånarna i att bli självständiga och ta ansvar för sin egen framtid
- Vi har nya former för att engagera ideella krafter och vi arbetar mer tillsammans med andra aktörer för att nå fler
- Vi bidrar till utveckling i lokalsamhället genom medskapande med invånare, civilsamhälle och företag utgående från deras egna behov

Nämnden för Vård & Omsorg

Nämnden för Vård & omsorg har antagit tre nämndmål. Nämnden har gjort bedömningen att samtliga inte är uppnådda men på rätt väg. Nämnden har även bedömt arbetet med måluppfyllelsen för två av fem av kommunfullmäktiges övergripande mål.

KF-Mål:

- En attraktiv kommun att bo, verka och vistas i

- En hållbar utveckling och en hälsosam miljö (ingen bedömning har gjorts)
- Bästa företagsklimatet i Västsverige (ingen bedömning har gjorts)
- I Kungsbacka utvecklas i hela livet (ingen bedömning har gjorts)
- Ett medskapande samhälle och öppen attityd

Nämndmål:

- Antalet personal som en hemtjänstmottagare möter under 14 dagar ska årligen minska och 2025 uppgå till maximalt 14 medarbetare
- Andelen enskilda i våra verksamheter som har en aktuell genomförandeplan ska årligen öka och 2025 uppgå till minst 95 %
- Andelen medarbetare och chefer som väljer att avsluta sin anställning hos Vård &

Nämnden för service

Nämnden för service har inte antagit egna mål utan ska arbeta direkt med kommunfullmäktiges mål. Nämnden beskriver arbetet som gjorts kopplat till samtliga övergripande mål men har inte gjort någon bedömning av måluppfyllelsen.

KF-Mål:

- En attraktiv kommun att bo, verka och vistas i
- En hållbar utveckling och en hälsosam miljö (gjorts)
- Bästa företagsklimatet i Västsverige
- I Kungsbacka utvecklas i hela livet

Nämnden för Teknik

Nämnden för Teknik har antagit åtta nämndmål. Nämnden har gjort bedömningen att ett är uppnått samt att ett inte är uppnått men på rätt väg. För övriga sex mål finns ingen bedömning. För de mål som saknar bedömning har indikatorerna kopplade till målen inte kunnat följas upp vid årsbokslutet. Istället förs ett resonemang kring arbetet med målet. Förvaltningen uppger att nämnden inte ska ha dessa mål och indikatorer framöver, delvis på grund av anledningen att det är svårt att följa upp indikatorerna vid årsbokslutet. Nämnden har även bedömt arbetet med måluppfyllelsen för fyra av fem av kommunfullmäktiges övergripande mål.

KF-Mål:

- En attraktiv kommun att bo, verka och vistas i

En hållbar utveckling och en hälsosam miljö (ingen bedömning har gjorts)

Bästa företagsklimatet i Västsverige

I Kungsbacka utvecklas i hela livet

Ett medskapande samhälle och öppen attityd

Nämndmål:

Invånarna i Kungsbacka känner sig trygga och säkra, oavsett om det är mörkt eller ljust ute.

Kungsbacka ska rena avloppsvattnet bättre än vad som krävs och återföra växtnäring till kretsloppet (ingen bedömning har gjorts)

Infrastruktur (ingen bedömning har gjorts)

Minskad energianvändning inom VA (ingen bedömning har gjorts)

Cykelkommun

Kungsbacka ska minska avfallet och återbruka mer (ingen bedömning har gjorts)

På Teknik ska medarbetare trivas i en trygg och säker arbetsmiljö (ingen bedömning har gjorts)

Teknik ska kunna kompetensförsörja verksamheterna på kort och lång sikt (ingen bedömning har gjorts)

Incidentrapportering till Valmyndigheten – varför, hur och när

Kommuner, länsstyrelser och utlandsmyndigheter har en central roll när det kommer till att rapportera avvikelser i valgenomförandet till Valmyndigheten. Genom att incidentrapportera kan ni hjälpa oss i framtagandet av en nationell lägesbild och stärka skyddet av valgenomförandet och förtroendet för valgenomförandet.

Valmyndigheten bjuder in till en digital utbildningsträff för att prata om rapportering av incidenter vid årets EU-val. Under den digitala sändningen kommer vi bland annat att ta upp:

- Varför det är viktigt med incidentrapportering
 - Vilka avvikelser Valmyndigheten vill få vetskap om
 - Vilka incidenter som rapporterades till Valmyndigheten i samband med valen 2022
 - Hur Valmyndigheten använder inrapporterade incidenter
 - Hur incidentrapporteringen rent praktiskt kommer att gå till i år
- **Tid:** Torsdag 11 april kl. 13-14
 - **Talare:** Carolin Törnqvist och Emma Sjöblom, Valmyndigheten
 - **Målgrupp:** Denna digitala sändning vänder sig till hela valadministrationen, dock kommer utlandsmyndigheter att ha en separat inrapporteringsrutin. Det finns plats för ett stort antal deltagare.
 - **Praktisk information:** Anslut till den digitala sändningen genom att klicka på denna länk: <https://play.quickchannel.com/play/bxrgqrb>
 - Du kan ansluta tidigast cirka fem minuter innan seminariet börjar. Om sändningen inte startar trycker du på Play mitt i rutan. Om den ändå inte startar, kan du prova att ladda om din webbläsare.
 - **Chatt:** Under sändningen har du möjlighet att ställa frågor i chatten. Det som skrivs i chatten är allmän handling och kommer att sparas.
 - **Titta i efterhand:** Den digitala sändningen kan ses till och med den 24 april 2024. Följ länken ovan för att se sändningen i efterhand.

Varmt välkommen!

/Valmyndigheten

Från: Brev: Val ValAdm <valadm@val.se>
Skickat: den 3 april 2024 16:14
Till: Brev: Val ValAdm
Ämne: Valmyndighetens nyhetsutskick v. 14
Bifogade filer: Inbjudan digital sändning incidentrapportering 11 april 2024.pdf

Varning: Det här e-postmeddelandet är skickat från en extern adress. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,

Här kommer en sammanfattning av den senaste veckans nyheter på Valcentralen. Klicka på länkarna nedan för att läsa hela nyheten. Nyheter publiceras löpande [här](#) och en sammanfattning skickas ut varje onsdag. Bifogat finns en inbjudan till den digitala utbildningsträffen om incidentrapportering. Sändningen sker den 11 april kl. 13-14 men det går även bra att se den i efterhand fram till den 24 april – följ bara länken som finns i inbjudan.

[Skriv ut manual för rapportering av det preliminära valresultatet | Valcentralen](#)

Manualen för att rapportera det preliminära valresultatet är publicerad. Det finns även ny information om anmälan av rapportörer.

[Information om leverans av valmaterial | Valcentralen](#)

Valmaterialet som ni beställt genom Valid kommer att skickas ut till er med start i början av april. Det är viktigt att ni inventerar valmaterialet så snart det kommer.

[Förtydligande kring Freja+ e-legitimation | Valcentralen](#)

I utbildningsmaterialet till röstmottagare ingår bilder på appen Freja+. I bilderna står bara "Freja" men det måste stå "Freja+" för att den digitala id-handlingen ska godtas.

[Menyn Delad röstlängd öppen 1–30 april | Valcentralen](#)

Under perioden 1–30 april ska kommunerna ange i Valid om valdistrikten ska ha en delad röstlängd eller inte.

[Länkar från digital sändning om säkerhet, hot och köhantering | Valcentralen](#)

Här kan du hitta informations- och utbildningsmaterial som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap hänvisade till under den digitala sändningen i mars.

[Paket med scenarier och diskussionsfrågor | Valcentralen](#)

Nu finns övningspaket med scenarier och diskussionsfrågor i syfte att stärka valsäkerheten att ladda ner från Valcentralen

Hälsningar,
Valmyndigheten

Max Andersson
Valhandläggare

Valmyndigheten

Telefon: 010-575 70 14

www.val.se

Från: Brev: Val ValAdm <valadm@val.se>
Skickat: den 27 mars 2024 16:31
Till: Brev: Val ValAdm
Ämne: Nyhetsutskick v. 13

Varning: Det här e-postmeddelandet är skickat från en extern adress. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,

Här kommer en sammanfattning av den senaste veckans nyheter på Valcentralen. Klicka på länkarna nedan för att läsa hela nyheten. Nyheter publiceras löpande [här](#) och en sammanfattning skickas ut varje onsdag.

[Enkät om EU-valets genomförande | Valcentralen](#)

Valmyndigheten kommer att skicka enkäter till kommuner, länsstyrelser, utlandsmyndigheter samt partier med frågor om valets genomförande. Enkäterna skickas ut efter valet och svarstiden är tre veckor.

[Statsbidraget för kommunernas medverkan vid EU-valet betalas ut inom kort | Valcentralen](#)

Valmyndigheten har påbörjat utbetalning av statsbidraget för kommunernas genomförande av EU-valet. I Valid finns en lista som visar hur statsbidraget räknats ut och hur mycket som varje kommun kommer att få.

[Handledning för valnämndens preliminära rösträkning publicerad | Valcentralen](#)

Nu finns handledningen för valnämndens preliminära rösträkning, även kallad uppsamlingsräkningen, publicerad. Webinarium om detta hålls den 7 maj.

[Röstning för boende på SIS-hem och andra lokaler med begränsat tillträde | Valcentralen](#)

För väljare i vårdhem, tvångsvård och andra boenden med begränsat tillträde finns olika sätt att rösta. Budröstning eller ambulerande röstmottagning kan vara en lösning men i vissa fall behöver kommunen ordna röstningslokaler med begränsat tillträde. Det gäller särskilt för SIS-hem och liknande. Dessa lokaler behöver läggas till senast 28 april.

[Checklista för vallokal uppdaterad | Valcentralen](#)

Den frivilliga checklistan för vallokal är uppdaterad.

Hälsningar,
Valmyndigheten

Max Andersson
Valhandläggare

Valmyndigheten
Telefon: 010-575 70 14

www.val.se

Inbjudan till digital sändning om hot, säkerhet och köhantering vid röstmottagning

En oroande omvärldsutveckling, försämrat säkerhetsläge och bilden av att det finns aktörer som både vill och kan skada eller hota valgenomförandet gör att EU-valet kan vara en måltavla för hot och sabotage på flera sätt.

Valmyndigheten bjuder i samverkan med experter från MSB in till en digital utbildningsträff som syftar till att öka valadministrationens kunskap om förebyggande åtgärder avseende köer, hot och säkerhet vid röstmottagningen. Vid den digitala sändningen kommer MSB bland annat att lyfta;

- Riskbild för terrorism och antagonistiska hot
- Uppmärksamhet och säkerhetskultur
- Åtgärder vid misstänkta föremål
- Verktyg och tips för styrning av köer och flöden
- Tips på information till personalen

Tid: Torsdag 21 mars 2024, kl. 13:00 – 14:00

Talare: Petter Säterhed och Jonas Eriksson från MSB, enheten för säkerhet i offentlig miljö, experter vad gäller stora folksamlingar, evenemangssäkerhet och skydd mot antagonistiska hot.

Målgrupp: Denna digitala sändning vänder sig till hela valadministrationen. Det finns plats för ett stort antal deltagare.

Praktisk information: Anslut till den digitala sändningen genom att klicka på denna länk:
<https://play.quickchannel.com/play/zhv4v5d>

- Du kan ansluta tidigast cirka fem minuter innan seminariet börjar. Om sändningen inte startar trycker du på Play mitt i rutan. Om den ändå inte startar, kan du prova att ladda om din webbläsare.

Chatt: Under sändningen har du möjlighet att ställa frågor i chatten. Det som skrivs i chatten är allmän handling och kommer att sparas.

Inspelning: Den digitala sändningen kan ses till och med den 3 april 2024. Följ länken ovan för att se sändningen i efterhand.

Dela gärna inbjudan med kollegor som kan tänkas vara intresserade av att delta, exempelvis de som arbetar med frågor som rör säkerhet, kris och beredskap.

Varmt välkommen!

Från: Brev: Val ValAdm <valadm@val.se>
Skickat: den 20 mars 2024 15:36
Till: Brev: Val ValAdm
Ämne: VB: Nyhetsutskick v. 12
Bifogade filer: Länk till digital sändning 21 mars.pdf

Varning: Det här e-postmeddelandet är skickat från en extern adress. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Och den utlovade länken i bilaga...

Hälsningar,
Valmyndigheten

Max Andersson
Valhandläggare

Valmyndigheten
Telefon: 010-575 70 14

www.val.se

Från: Brev: Val ValAdm <valadm@val.se>
Skickat: den 20 mars 2024 15:17
Till: Brev: Val ValAdm <valadm@val.se>
Ämne: Nyhetsutskick v. 12

Hej,
Här kommer en sammanfattning av den gångna veckans nyheter på Valcentralen. Klicka på länkarna nedan för att läsa hela nyheten. Nyheter publiceras löpande [här](#) och en sammanfattning skickas ut varje onsdag. Vi bifogar precis som förra veckan inbjudan till en digital sändning som Valmyndigheten håller imorgon den 21 mars tillsammans med MSB om hot, säkerhet och köhantering vid röstmottagning. I inbjudan finns länk till sändningen.

[Uppdateringar i handbok, handledningar och bildspel | Valcentralen](#)

Handboken för kommuner, handledningarna för röstmottagning samt bildspelen för röstmottagare har setts över. Använd de senaste versionerna.

[Nu finns röstningslokaler och vallokaler på val.se | Valcentralen](#)

Den 15 mars öppnade lokalvisningen på val.se där väljare kan se alla vallokaler och röstningslokaler. Kontrollera gärna att uppgifterna för dina lokaler stämmer.

[Nu finns fält för telefonnummer i förbindelseblanketten för Validanvändare i kommun | Valcentralen](#)

Blanketten där kommunens interna användare av Valid ska förbinda sig att följa säkerhetsbestämmelserna har uppdaterats med ett fält för att kunna ange telefonnummer. Detta för att underlätta kommunens interna administration.

Vi passar även på att skicka med länk till den FAQ med svar på frågor efter den digitala utbildningsträffen till stöd för utbildare av röstmottagare som hölls den 12 mars:

[Frågor och svar om utbildningen för röstmottagare | Valcentralen](#)

Hälsningar,
Valmyndigheten

Max Andersson
Valhandläggare

Valmyndigheten
Telefon: 010-575 70 14

www.val.se

Inbjudan till digital sändning om hot, säkerhet och köhantering vid röstmottagning

En oroande omvärldsutveckling, försämrat säkerhetsläge och bilden av att det finns aktörer som både vill och kan skada eller hota valgenomförandet gör att EU-valet kan vara en måltavla för hot och sabotage på flera sätt.

Valmyndigheten bjuder i samverkan med experter från MSB in till en digital utbildningsträff som syftar till att öka valadministrationens kunskap om förebyggande åtgärder avseende köer, hot och säkerhet vid röstmottagningen. Vid den digitala sändningen kommer MSB bland annat att lyfta;

- Riskbild för terrorism och antagonistiska hot
- Uppmärksamhet och säkerhetskultur
- Åtgärder vid misstänkta föremål
- Verktyg och tips för styrning av köer och flöden
- Tips på information till personalen

Tid: Torsdag 21 mars 2024, kl. 13:00 – 14:00

Talare: Petter Säterhed och Jonas Eriksson från MSB, enheten för säkerhet i offentlig miljö, experter vad gäller stora folksamlingar, evenemangssäkerhet och skydd mot antagonistiska hot.

Målgrupp: Denna digitala sändning vänder sig till hela valadministrationen. Det finns plats för ett stort antal deltagare.

Praktisk information: Anslut till den digitala sändningen genom att klicka på denna länk:
<https://play.quickchannel.com/play/zhv4v5d>

- Du kan ansluta tidigast cirka fem minuter innan seminariet börjar. Om sändningen inte startar trycker du på Play mitt i rutan. Om den ändå inte startar, kan du prova att ladda om din webbläsare.

Chatt: Under sändningen har du möjlighet att ställa frågor i chatten. Det som skrivs i chatten är allmän handling och kommer att sparas.

Inspelning: Den digitala sändningen kan ses till och med den 3 april 2024. Följ länken ovan för att se sändningen i efterhand.

Dela gärna inbjudan med kollegor som kan tänkas vara intresserade av att delta, exempelvis de som arbetar med frågor som rör säkerhet, kris och beredskap.

Varmt välkommen!

Från: Brev: Val ValAdm <valadm@val.se>
Skickat: den 13 mars 2024 15:25
Till: Brev: Val ValAdm
Ämne: Nyhetsutskick v. 11
Bifogade filer: Digital sändning 21 mars.pdf

Varning: Det här e-postmeddelandet är skickat från en extern adress. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,

Här kommer en sammanfattning av den gångna veckans nyheter på Valcentralen. Klicka på länkarna nedan för att läsa hela nyheten. Nyheter publiceras löpande [här](#) och en sammanfattning skickas ut varje onsdag. Vi bifogar även inbjudan till en digital sändning som Valmyndigheten håller den 21 mars tillsammans med MSB om hot, säkerhet och köhantering vid röstmottagning.

[QR-koder till kommunikationsmaterial | Valcentralen](#)

Nu finns det QR-koder att ladda ner från Valcentralen som du kan använda när du tar fram kommunikationsmaterial och vill hänvisa till innehåll på val.se.

[Överklaganden efter valet | Valcentralen](#)

EU-valets resultat kan överklagas under tio dagar efter valet. Planera för att ha bemanning för att hantera förfrågningar som kan komma in under denna period.

[Påminnelse: Registrera röstkortsuppgifter | Valcentralen](#)

Menyn för att registrera röstkortsuppgifter i Valid stänger för kommuner den 13 mars och för länsstyrelser den 15 mars.

[Här hålls kommunala folkomröstningar den 9 juni | Valcentralen](#)

Åtta kommuner kommer att genomföra lokala folkomröstningar i samband med valet till Europaparlamentet den 9 juni i år. Det rör sig om Lomma, Mora, Nynäshamn, Orsa, Stenungsund, Söderhamn, Uppsala och Örkelljunga.

[Röstberättigadestatistik inför EU-valet 2024 | Valcentralen](#)

Statistik om antal röstberättigade har tagits fram och finns nu publicerad på val.se.

Vänliga hälsningar,
Valmyndigheten

Max Andersson

Valhandläggare

Valmyndigheten

Telefon: 010-575 70 14

www.val.se

Från: Brev: Val ValAdm <valadm@val.se>
Skickat: den 28 februari 2024 14:33
Till: Brev: Val ValAdm
Ämne: Nyhetsutskick v.9

Varning: Det här e-postmeddelandet är skickat från en extern adress. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,

I detta mail finner ni en sammanfattning av senaste veckans nyheter på Valcentralen. Klicka på länkarna nedan för att läsa hela nyheten. Nyheter publiceras löpande [här](#) och en sammanfattning skickas ut varje onsdag.

[Påminnelse: Utbetalning av statsbidraget | Valcentralen](#)

Valmyndigheten kommer att betala ut statsbidraget för kommunernas arbete med EU-valet någon gång under mars månad fram till den 3 april. Om kommunen har ändrat kontonummer efter utbetalningen 2022 behöver ni meddela det till Valmyndigheten.

[Från den 4 mars finns Valmyndigheten i sociala medier | Valcentralen](#)

Inför vårens EU-val finns Valmyndigheten återigen i sociala medier. I våra kanaler kommer vi att kommunicera om valet och röstning på olika sätt. Följ oss gärna.

[Digital utbildning om hot, säkerhet och köhantering vid röstmottagning | Valcentralen](#)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) i samverkan med Valmyndigheten bjuder in till en digital utbildningsträff med fokus på hot, säkerhet och köhantering vid röstmottagning.

Hälsningar,
Valmyndigheten

Max Andersson
Valhandläggare

Valmyndigheten
Telefon: 010-575 70 14

www.val.se

Från: Kommun
Skickat: den 22 februari 2024 08:23
Till: Valnämnden
Ämne: VB: [Information från SKR] Tillfällig avvikelse från dygnsvila under EU-valet

Från: Sveriges Kommuner och Regioner <utskick@skr.se>
Skickat: den 22 februari 2024 08:20
Ämne: [Information från SKR] Tillfällig avvikelse från dygnsvila under EU-valet

Varning: Det här e-postmeddelandet är skickat från en extern adress. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Till samtliga kommuners valnämnder, valkansli, valsamordnare eller liknande

Centrala parter har kommit överens om att dygnsvilan enligt EU:s arbetstidsdirektiv inte behöver gälla under valdygnet för de arbetstagare som jobbar med EU-valet. EU-valet ses av parterna som en händelse utöver ramen för den löpande verksamheten. Den tillfälliga avvikelsen omfattar arbetsuppgifter som måste utföras för att säkerställa att valet kan genomföras på ett effektivt och rättssäkert sätt.

Mer information nedan
[Tillfällig avvikelse från dygnsvila under EU-valet | SKR](#)

Vänliga hälsningar,

Sveriges Kommuner och Regioner

Hornsgatan 20
118 82 Stockholm
08-452 00 00
info@skr.se
www.skr.se

Sändlista

Tillstånd att inom Hallands län sätta upp valaffischer inför val till Europaparlamentet den 9 juni 2024

Beslut

Med stöd av 46 § väglagen (1971:948) och 6 § lagen (1998:814) om särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning, meddelar länsstyrelsen tillstånd för de politiska partier som deltar i valet till Europaparlamentet till valaffischering utmed allmänna vägar inom Hallands län under årets valkampanj.

Tillståndet gäller områden inom ett avstånd om 50 meter från vägområde för allmän väg inom länet och för vilka detaljplan inte gäller (inom detaljplanelagt område söks tillstånd hos respektive kommun).

Tillståndet gäller från och med den 12 maj 2024 till och med den 16 juni 2024.

Följande villkor gäller för tillståndet:

1. Valaffischer får inte sättas upp utmed motorvägar, motortrafikleder och mötesfria landsvägar ("2+1-väg") och inte heller på broar över sådana vägar.
2. Valaffischer får inte placeras i kurvor, i cirkulationsplatser eller i övrigt så att sikten skymms för fordonsförare och bör placeras minst 75 meter från vägkorsningar och cirkulationsplatser, minst 50 meter från vägmärken och trafiksignaler samt minst 5 meter från vägkanten, dock inte inom vägområdet.
3. Valaffischer får inte ges sådan utformning att de kan förväxlas med vägmärken eller trafikanordningar.

4. Valaffischers storlek får inte överskrida 4 kvadratmeter.
5. Valaffischer ska tas ner senast den 16 juni 2024.
6. I de fall kommunen är väghållare ska samråd ske med aktuell kommun (den kommunala nämnd som enligt väglagen fungerar som väghållningsmyndighet).

Information

Tillståndet förutsätter att berörda markägare har medgett att affischer får sättas upp.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av chefsjurist Peter Jupén med förvaltningshandläggare Charlotte Viklund som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia

Trafikverket Region Väst: trafikverket@trafikverket.se

Polismyndigheten Region Väst: registrator.vast@polisen.se

Kungsbacka kommun: info@kungsbacka.se

Varbergs kommun: hgn@varberg.se

Falkenbergs kommun: kontaktcenter@falkenberg.se

Halmstad kommun: direkt@halmstad.se

Laholms kommun: kommun@laholm.se

Hylte kommun: kommunen@hylte.se

Naturvårdsverket: kundtjanst@naturvardsverket.se

Lantmäteriet: kundcenter@lm.se

Sändlista

Sändlista med partier som deltar i val till Europaparlamentet.

Sändlista

1. Arbetarpartiet-Socialdemokraterna: info.halland@socialdemokraterna.se
2. Centerpartiet: halland@centarpartiet.se
3. Kristdemokraterna: halland@kristdemokraterna.se
4. Liberalerna: vastsverige@liberalerna.se
5. Miljöpartiet de gröna: info@mp.se
6. Moderaterna: halland@moderaterna.se
7. Sverigedemokraterna: info@sd.se
8. Vänsterpartiet: halland@vansterpartiet.se

Från: Brev: Val ValAdm <valadm@val.se>
Skickat: den 16 februari 2024 13:13
Till: Brev: Val ValAdm
Ämne: Valsedelssystemet ska utvärderas!

Varning: Det här e-postmeddelandet är skickat från en extern adress. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,

Med detta extra utskick vill vi uppmärksamma er på att regeringen nu har fattat beslut om att tillsätta en parlamentarisk kommitté som ska utvärdera och överväga förändringar av valsedelssystemet. Via länken kommer ni till nyheten på Valcentralen.

[Valsedelssystemet ska utvärderas | Valcentralen](#)

Med detta önskar vi er trevlig helg!

Hälsningar,
Valmyndigheten

Max Andersson
Valhandläggare

Valmyndigheten
Telefon: 010-575 70 14

www.val.se

Från: Brev: Val ValAdm <valadm@val.se>
Skickat: den 6 februari 2024 14:16
Till: Brev: Val ValAdm
Ämne: Nyhetsbrev från Valmyndigheten - nu i nytt format!

Varning: Det här e-postmeddelandet är skickat från en extern adress. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej!

Idag lanseras den nya Valcentralen och i och med det skickar vi Valmyndighetens nyhetsbrev i ett nytt format.

Klicka på länkarna nedan för att läsa veckans nyheter. Nyheterna för samtliga målgrupper publiceras på samma sida. För att enbart läsa nyheterna för er, välj att sortera på målgruppen "kommun".

Alla nyheter publiceras [här](#). Denna gång är det många nyheter samtidigt, vi ber om överseende med detta. Vi har grupperat nyheterna efter tema nedan, på Valcentralen kommer de visas efter publiceringsdatum.

Veckans nyheter för kommuner:

Kommunikation:

Nya Valcentralen är här!

Valcentralen lanserades 2022 för att vara den självklara plattformen för er i valadministrationen. Nu nylanserar vi Valcentralen i en snyggare och mer lättnavigerad tappning inför EU-valet 2024. Det är första steget i ett utvecklingsarbete som kommer att fortsätta fram till valet 2026. [Läs mer här](#)

Nytt format för nyheter från Valmyndigheten

I samband med nya Valcentralen lanserar vi också en ny struktur för nyheter. Varje nyhet publiceras direkt i det här nyhetsflödet på Valcentralen. Nyhetsbrev skickas som vanligt med mejl, men innehåller kortare notiser med länkar in till mer läsning på Valcentralen. [Läs mer här](#)

Kommunikationsmaterial samlat under Gemensamt stöd

Allt kommunikationsmaterial, från mallar för egen produktion till grafisk profil, bildbank och färdigt informationsmaterial till väljare finns nu samlat på ett och samma ställe. [Läs mer här](#)

Valsedlar, valmaterial och tillgänglighet:

Påminnelse om regelverket för utläggning av valsedlar vid EU-val

Vid EU-valet har valnämnderna ansvar för att lägga ut namnvalsedlar för de partier som fått minst en procent av rösterna vid de två senaste EU-valen. [Läs mer här](#)

Tillgängliga val – Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för delaktighet (MFD) har tagit fram material som ska hjälpa valnämnderna att planera och genomföra EU-valet på ett sätt som gör det tillgängligt för alla. [Läs mer här](#)

Ny ingång om valmaterial på Valcentralen

Ingången "Valmaterial för kommuner" innehåller information om beställning av valmaterial, foton på material, inventeringsmall och reklamation. [Läs mer här](#)

Nya utbildningsprodukter publicerade på Valcentralen:

Manual för valnämndens mottagning publicerad

Manual för valnämndens mottagning finns publicerad. Den inkluderar steg för steg hur mottagningen av ett valdistrikt går till samt en checklista för att undvika vanliga fel. [Läs mer här](#)

Utbildning för ordförande

Bildspelet för ordförande finns publicerat. Det kan användas som underlag för utbildning av ordförande och vice ordförande. [Läs mer här](#)

Manual för ambulerande röstmottagning publicerad

Nu finns manualen för ambulerande röstmottagning publicerad. [Läs mer här](#)

Med vänliga hälsningar

Valmyndigheten

Datum
2024-04-30Diarienummer
VN-2024-00036

Kungsbacka

Åtgärder vid felaktig avprickning i röstlängden 2024

Förslag till beslut i valnämnden

Valnämnden beslutar att ordförande eller, vid ordförandes förhinder, vice ordförande i vallokal bedömer och beslutar i fråga om korrigering av felaktig avprickning i röstlängden och att neka väljare som redan prickats av att rösta.

Sammanfattning av ärendet

Innan ett valkuvert tas emot ska röstmottagaren kontrollera att väljaren inte redan har röstat. Om väljaren redan är avprickad ska röstmottagaren inte ta emot rösten. Det innebär i praktiken att väljaren nekas att rösta. Bedömningen av om en korrigering eller ett nekande ska göras är av sådan art att bedömningen ska göras av valnämnden. En praktisk hantering kräver dock att nämnden beslutar att det är ordföranden i vallokalen som genomför sådana åtgärder.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2024-04-30

Valmyndigheten, Ställningstagande om felaktig avprickning och väljare som nekas att rösta, 2022-06-17

Beslutet skickas till

Valkansliet

Beskrivning av ärendet

Innan ett valkuvert tas emot ska röstmottagaren kontrollera att väljaren inte redan har röstat. Det sker genom att röstmottagaren kontrollerar om väljaren har prickats av i röstlängden. Om väljaren redan är avprickad ska röstmottagaren inte ta emot rösten. Det innebär i praktiken att väljaren nekas att rösta. I många fall kan dock avprickningen i röstlängden bero på att en tidigare väljare prickats av på fel rad.

Valmyndigheten har i ett vägledande ställningstagande ansett att det är möjligt att i vissa fall korrigera en felaktig avprickning i röstlängden. Det kan bli aktuellt om det är uppenbart vilken väljare som

prickats av på fel rad; om väljaren är kvar i vallokalen eller om den är känd av röstmottagare som med säkerhet vet att det är den väljaren som prickats av på fel rad.

I det fall en korrigerig inte kan ske ska röstmottagaren inte ta emot väljarens röst. Det är inte möjligt för väljaren att överklaga den felaktiga avprickningen eller röstmottagarens nekande att ta emot valkuvert. Bedömningen av om en korrigerig eller ett nekande ska göras är av sådan art att bedömningen ska göras av valnämnden. En praktisk hantering kräver dock att nämnden beslutar att det är ordföranden i vallokalen som genomför sådana åtgärder

Sofia Jonsson

Administrativ chef

Ställningstagande om felaktig avprickning och väljare som nekas att rösta

Valmyndighetens ställningstaganden innehåller en redogörelse för myndighetens uppfattning i rättsliga frågor. De är styrande för Valmyndighetens verksamhet och vägledande för valadministrationen.

Detta ställningstagande har uppdaterats med förtydliganden och redaktionellt. Ställningstagandet ersätter tidigare beslutat ställningstagande av den 18 februari 2022.

1 Sammanfattning

Vid varje val förekommer att väljare nekas att rösta på grund av att det markerats i röstlängden att de redan röstat, det vill säga att de redan är avprickade. Ofta beror detta på att en tidigare väljare prickats av på fel rad. Felaktig avprickning kan i regel undvikas genom att arbetet med röstlängderna sker lugnt och metodiskt med de hjälpmedel som finns.

Avprickningen kan dock bero på att väljaren redan röstat. En väljare kan även vara delvis avprickad, det vill säga väljaren kan ha röstat i exempelvis riksdagsvalet för att återkomma för att rösta i kommunvalet. Detta är tillåtet och väljarens ska då få rösta i kommunvalet.

Valnämnderna har historiskt hanterat felaktiga avprickningar på olika sätt. I de fall där en väljare prickats av felaktigt anser Valmyndigheten att det är av stor vikt för förtroendet för valsyste­met att felaktiga avprickningar i möjligaste mån hanteras lika. De åtgärder som bör vidtas ska därför vara av sådan karaktär att de kan utföras i varje vallokal i varje kommun.

En avprickning i röstlängden är inte att betrakta som ett beslut och kan därför inte rättas med stöd av förvaltningslagen. Valmyndigheten anser i stället att den felaktiga avprickningen ska åtgärdas genom en skriftlig korriger­ing i röstlängden.

Valmyndigheten anser att en korriger­ing av en felaktig avprickning endast ska göras om den person som felaktigt avprickats i röstlängden fortfarande befinner sig i vallokalen. Om väljaren lämnat vallokalen bör korriger­ing endast ske i undantagsfall och under vissa särskilda förutsättningar.

I det fall en korriger­ing inte kan ske ska röstmottagaren inte ta emot väljarens röst. Det är inte möjligt för väljaren att överklaga den felaktiga avprickningen eller röstmottagarens nekande att ta emot valkuvert. Väljaren ska upplysas om att hen kan överklaga beslutet att fastställa utgången av valet hos Valprövningsnämnden.

Bedömningen av om en korrigering eller ett nekande ska göras är av sådan art att bedömningen ska göras av valnämnden. En praktisk hantering kräver dock att nämnden beslutar att det är ordföranden i vallokalen som genomför sådana åtgärder.

2 Frågeställning

Vad gäller när en väljare som vill rösta i allmänna val enligt röstlängden redan har markerats såsom att hen avlagt sina röster? I vilka fall kan en en så kallad felaktig avprickning i röstlängden korrigeras och på vilket sätt?

3 Gällande rätt m.m.

Laghänvisningarna nedan avser vallagen (2005:837) om inget annat anges.

Vad gäller markering i röstlängden vid röstmottagningsställe framgår bl.a. följande. Innan valkuvert tas emot ska röstmottagarna kontrollera att väljarna enligt röstlängden inte redan har röstat (9 kap. 6 §). Om det inte finns några hinder mot att ta emot valkuvert, ska röstmottagarna, i väljarens eller budets närvaro, lägga kuverten i valurnan för de valvalseklarna gäller och markera detta i röstlängden. I röstlängden ska det anges hur väljarens eller budets identitet har kontrollerats (9 kap. 7 §).

De bestämmelser i vallagen som rör rättelse i röstlängd är inte tillämpliga i fråga om felaktiga avprickningar (5 kap. 6-7 §§).

Under röstmottagningen ska röstmottagarna i protokollet bl.a. anteckna om röstmottagarna har vägrat ta emot valkuvert eller ytterkuvert för budröst och anledningen till detta (9 § valförordning (2005:874)).

Valnämnden är att betrakta som en förvaltningsmyndighet som ska tillämpa förvaltningslagen. Förvaltningslagen gäller i princip bara vid handläggning av ärenden men reglerna om god förvaltning har en vidare tillämpning (1, 5–8 §§ förvaltningslagen (2017:900)).

4 Bedömning

När det gäller felaktig avprickning och väljare som nekas att rösta används i valsammanhang tre begrepp som inte förekommer i aktuell lagstiftning. Eftersom begreppen skiljer sig från bestämmelserna finns det ett värde i att här definiera dem tillsammans med processen där de tillämpas.

- *Avprickning* är det som i bestämmelserna motsvarar markering i röstlängd, det vill säga att väljarens valkuvert markeras i kolumnen för respektive val som väljaren röstar i när väljarens valkuvert läggs i urnan, inte den noteringen som sker av om hur

väljaren identifierats. Det är alltså markeringarna vid respektive val i röstlängden som avgör huruvida väljaren ”har röstat” i det aktuella valet eller inte.

- *Nekas att rösta* är följden av det som i bestämmelserna definieras som att röstmottagaren inte ska ta emot valkuvert om väljaren redan har markerats i röstlängden och att valkuverten då inte heller får stoppas i valurnan. Dessa två omständigheter tillsammans ger följden att väljaren i praktiken nekas att rösta.
- *Rättelse* har tidigare den åtgärd kallats som vidtas när felaktiga markeringar korrigeras.

4.1 I vilka fall ska en felaktig markering i röstlängden korrigeras?

En självklar utgångspunkt är att inga felaktiga avprickningar ska ske. Valmyndigheten anser att felaktiga avprickningar i första hand ska avhjälpas genom proaktiva åtgärder i form av utbildning och hjälpmedel för att minska risken för fel.

I de fall felaktiga avprickningar sker är det av stor vikt för förtroendet för valsystemet att de felaktiga avprickningarna i möjligaste mån hanteras lika. Åtgärder som då kan vidtas ska ha stöd i rättsordningen och endast vidtas om de kan antas leda till det avsedda resultatet.

Det måste gå att säkerställa att markeringen är felaktig. I det fall en väljare hävdar att hen inte har röstat får det tas som en stark indikation på att markeringen kan vara felaktig. Det bör dock inte räcka med en misstanke om att markeringen är felaktig. Någon ytterligare omständighet bör tala för att så är fallet, exempelvis att en röstmottagare minns vilken väljare som markerades på den aktuella raden. Det finns uppenbara fall där en korrigerings ska göras, exempelvis då en röstmottagare av misstag markerar på fel rad när väljaren finns kvar vid bordet. Om väljaren inte längre finns närvarande i lokalen blir frågan dock mer komplicerad.

I en vallokal där många väljare är kända av röstmottagarna kan röstmottagarna ha relativt god kontroll på vilka som redan varit och röstat. Vid en kontroll av de markeringar som gjorts i röstlängden kan röstmottagarna ofta få en god uppfattning av om det skett ett fel eller inte. I undantagsfall kan det då vara befogat att försöka nå den person som sannolikt prickats av på fel rad. I en vallokal med större genomströmning och okända väljare är det dock svårare att ha en uppfattning om den väljare som redan är avprickad är det på grund av att hen redan röstat eller på grund av att en röstmottagare prickat av fel person.

Korrigerings bör alltså endast vara aktuellt i de fall där det är uppenbart vilken väljare som prickats av på fel rad. För att det ska anses uppenbart vilken väljare som har prickats av felaktigt ska antingen väljaren vara kvar i vallokalen eller vara känd av röstmottagare som med säkerhet vet att det är den väljaren som prickats av på fel rad.

I andra situationer än dessa blir osäkerheten för stor och tillämpningen för varierad och röstmottagarna bör då avstå från att hitta den felaktigt avprickade väljaren.

4.2 Kan en felaktig avprickning rättas enligt förvaltningslagen?

Valnämnden är att betrakta som en förvaltningsmyndighet. Förvaltningslagens bestämmelser är därför tillämpliga om annat inte är reglerat i specialbestämmelse. Förvaltningslagens regler gäller i huvudsak vid handläggning av ärenden som också utmynnar i beslut.

Avprickningen i röstlängden har förvisso vissa verkningar för den enskilde väljaren men har enbart i syfte än att markera att väljaren utnyttjat sin rätt att rösta. Markeringen utgör därför ett faktiskt handlande och inte ett beslut. Förvaltningslagens bestämmelser om exempelvis rättelse av beslut ska därför inte tillämpas. Det hindrar dock inte att felmarkeringen ändå åtgärdas. Valmyndigheten anser att åtgärden bör benämnas korrigerig.

4.3 Är det ett beslut att neka en väljare att rösta?

I de fall där väljaren bedöms vara felaktigt avprickad och det inte är möjligt att korrigera felet ska väljaren nekas att rösta. I likhet med korrigeringen av en felaktig markering saknas uttrycklig reglering för åtgärden. Till skillnad från korrigeringen får dock nekandet långtgående konsekvenser för väljaren. Nekandet utgör en tydlig begränsning av väljarens fortsatta handlande och väljaren har ingen möjlighet att få rätten att rösta åter. Det finns inte någon formell skyldighet att fatta ett beslut, nekandet är följden av att väljaren redan är avprickad. Ett nekande får dock till sin natur anses bära alla andra kännetecken hos ett beslut.

Listan över vilka beslut som får överklagas enligt vallagen är uttömmande och beslutet att neka en väljare att rösta är inte ett av de överklagbara besluten. Det enda överklagbara beslut som hanteringen vid röstmottagningen därför kan sägas mynna ut i är beslutet att fastställa utgången av valet. Beslutet att neka en väljare att rösta är därmed endast något som kan prövas som en avvikelse från föreskriven ordning eller möjligen otillbörligt verkande vid ett överklagande av utgången av valet. Av detta följer även att ett överklagande inte kan leda till att väljaren ges rätten att rösta åter.

4.4 Praktisk hantering

Vilka krav gäller för de praktiska åtgärder som ska vidtas vid en korrigerig?

När en korrigerig är möjlig ska korrigeringen ske enligt följande.

- Röstmottagaren ska be den väljare som prickats av på fel rad att återkomma till vallokalen. Kontroll av väljarens identitet måste ske i fysisk närvaro av väljaren och kan inte ske på distans.
- De noteringar som gjorts på fel rad ska noteras på rätt rad. Samma markeringar för de valkuvert som väljaren lämnat ska föras in på den rätta raden. En notering om korrigerig ska ske vid den felaktiga markeringen. Om väljaren har en annan uppfattning om vilka valkuvert hen har lämnat ska noteringen i röstlängden ändå vara avgörande. Valurnan ska inte öppnas.
- Förfarande bör ske i närvaro av väljaren.

- Den väljare som felaktigt blivit avprickad får genomföra sin röstning först när korrigeringen är gjord. Väljarens identitet ska åter kontrolleras.
- Alla de åtgärder som vidtas ska dokumenteras utförligt i protokollet.

Utöver *när, var, varför, hur* och *av vem* ska det även dokumenteras tydligt om väljaren har en annan uppfattning om vilka valkuvert som lämnats in eller om andra omständigheter vid händelsen.

Vilka krav gäller för de åtgärder som ska vidtas vid ett nekande att rösta?

Vid ett nekande att rösta ska följande åtgärder vidtas, som minst.

- Nekandet ska dokumenteras utförligt i protokollet.
- Om väljaren efterfrågar möjligheten att överklaga ska hen informeras om vad som gäller för ett överklagande och lämnas information om hur hen kan överklaga.

Utöver *när, var, varför, hur* och *av vem* ska det även dokumenteras tydligt hur situationen uppmärksammades och vad som antas ha skett. Om det är uppenbart att väljaren är felaktigt avprickad men att detta inte kan korrigeras ska det tydligt framgå vilka åtgärder som vidtagits för att försöka korrigera den felaktiga avprickningen. En notering ska också göras om hur väljaren informerats om möjligheten till överklagande. Det bör vidare noteras om det är uppenbart att väljaren faktiskt redan har röstat.

Vilka åtgärder bör valnämnden vidta inför och under valdagen?

Valnämnden bör inför ett val fatta ett principbeslut om hur röstmottagarna ska agera vid felaktiga avprickningar och nekande att rösta.

Valnämnden bör i beslut ange vem som ska utföra olika arbetsuppgifter vid val, exempelvis i vallokal. Valmyndigheten anser att bedömningen av om en korrigering eller ett nekande ska göras är av sådan art att bedömningen ska göras av valnämnden men att en praktisk hantering kräver att nämnden beslutar att det är ordförande i vallokalen som genomför sådana åtgärder.

Det är viktigt att den som har befogenhet att göra korrigeringar i röstlängd eller neka väljare att rösta får erforderlig utbildning i under vilka förutsättningar en korrigering eller ett nekande kan ske och hur dessa åtgärder ska ske och dokumenteras.

Detta ställningstagande har beslutats av Valmyndighetens nämnd. Ställningstagandet har uppdaterats i beslut fattat av kanslichef Anna Nyqvist den 17 juni 2022.